

Uplatnitelnost absolventů Střední průmyslové školy Zlín na trhu práce ve Zlínském kraji

Ing. Hana Buršíková

Bakalářská práce
2008

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Ing. Hana BURŠÍKOVÁ

Studijní program: B 7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Učitelství odborných předmětů pro SŠ

**Téma práce: Uplatnitelnost absolventů Střední průmyslové školy
Zlín na trhu práce ve Zlínském kraji**

Zásady pro vypracování:

- 1. Zpracování teoretické části**
- 2. Zpracování praktické části**
- 3. Zpracování výsledků výzkumu**
- 4. Doporučení pro praxi**

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1]BUCHTOVÁ, B. a kol. *Nezaměstnanost, psychologický, ekonomický a sociální problém.* Praha : Grada, 2002. 236 stran. ISBN 80-247-9006-8.

[2]IHANZLÍKOVÁ, O. a kol. *Jak uspět v prvním zaměstnání.* Praha: Grada Publishing, 2001. 137 stran. ISBN 80-247-0121-9.

[3]Kolektiv autorů. *Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením, důchodců, mladistvých a studentů, absolventů škol, žen a dalších kategorií.* Zlín: ANAG, 2005. 223 stran. ISBN 80-7263-277-9.

[4]Zákoník práce.

[5]Zákon o zaměstnanosti.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Štefan Chudý, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

3. ledna 2008

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. května 2008

Ve Zlíně dne 3. ledna 2008

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

L.S.

Mgr. Jarmila Celá
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá situací absolventů Střední průmyslové školy Zlín na trhu práce ve Zlínském kraji. Možností pro nalezení zaměstnání je dostatek, ať už přes internet, denní tisk, pracovní agentury až po Úřad práce. Ve Zlínském kraji se nachází dostatek zaměstnavatelů, kteří nabízejí nepřehledné množství pracovních pozic pro absolventy.

Díky dotazníku je zjišťována budoucnost, kterou absolventi plánují po studiu, způsob hledání práce, ochotu pracovat jinde než v rodném městě a také představu o výši nástupního platu absolventa střední odborné školy.

Klíčová slova: trh práce, absolvent, Úřad práce, zaměstnání, Střední průmyslová škola Zlín.

ABSTRACT

This Bachelor thesis is an analysis of the situation of the Střední průmyslová škola Zlín graduates on the employment market in the region of Zlín. There are enough possibilities how to find job, via internet, advertising in newspaper, employment agency or employment bureau. There exists big amount of employers in Zlínský kraj, who offer sufficient number of different working places for graduates.

The aim of this thesis was to estimate the future and plans of průmyslová škola Zlín graduates by means of a question-form, particularly the way of looking for a job, preparedness to work out of native town and also the idea of typical commencing salary for graduates of high school.

Keywords: employment market, graduate employment office, job, Střední průmyslová škola Zlín.

Zpracování bakalářské práce by se neobešlo bez spolupráce se Střední průmyslovou školou a jejími učiteli, kteří byli tak ochotni a umožnili mi uskutečnit ve svých třídách dotazníkové šetření.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině za pomoc a podporu při zpracování bakalářské práce.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala mému vedoucímu práce panu Mgr. Štefanovi Chudému, Ph.D. za čas, který mi věnoval při konzultacích bakalářské práce a za cenné rady a doporučení.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 NEZAMĚŠTNANOST A AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI	11
1.1 NEZAMĚŠTNANOST.....	11
1.2 NEZAMĚŠTNANOST V ZÁVISLOSTI NA VZDĚLÁNÍ ABSOLVENTŮ.....	11
1.3 AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI (APZ)	13
1.3.1 Rekvalifikace.....	13
1.3.2 Investiční pobídky	14
1.3.3 Veřejně prospěšné práce (VPP).....	14
1.3.4 Společensky účelná pracovní místa (SÚPM)	15
1.3.5 Překlenovací příspěvek	16
1.3.6 Příspěvek na dopravu zaměstnanců.....	16
1.3.7 Příspěvek na zapracování	16
1.3.8 Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	17
2 ABSOLVENT	18
2.1 KDO JE ABSOLVENT?	18
2.2 PRÁCE ABSOLVENTŮ	18
2.3 MZDY ABSOLVENTŮ	19
2.4 ODBORNÁ PRAXE ABSOLVENTŮ.....	19
2.5 PROBLEMATIKA ZAMĚŠTNÁVÁNÍ ABSOLVENTŮ	19
3 VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM V ČR	22
3.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	22
3.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	22
3.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	23
3.4 TERCIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	24
3.5 CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	25
3.6 MEZINÁRODNÍ STANDARDNÍ KLASIFIKACE VZDĚLÁVÁNÍ - ISCED	26
4 STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA ZLÍN	28
4.1 HISTORIE	28
4.2 HLAVNÍ PRIORITY VZDĚLÁVACÍ KONCEPCE ŠKOLY A JEJÍ VYBAVENÍ.....	30
4.3 ZAHRANIČNÍ KONTAKTY ŠKOLY	31
4.4 OBORY VZDĚLÁVÁNÍ	31
4.4.1 Strojrenství	31
4.4.2 Slaboproudá elektrotechnika	32
4.4.3 Stavebnictví.....	33
4.4.4 Ekonomické lyceum	33
4.4.5 Technické lyceum.....	34

4.5	CELKOVÝ POČET STUDENTŮ STUDUJÍCÍCH NA SPŠ A POČET ABSOLVENTŮ JEDNOTLIVÝCH OBORŮ V ROCE 2006/2007	35
II	PRAKTICKÁ ČÁST	36
5	ZLÍNSKÝ KRAJ	37
5.1	CELKOVÁ NEZAMĚSTNANOST VE ZLÍNSKÉM KRAJI	38
5.2	NEZAMĚSTNANOST ABSOLVENTŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	40
5.3	ABSOLVENTI STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ ŠKOLY V EVIDENCI ÚŘADU PRÁCE	41
5.4	ZAMĚSTNAVATELÉ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	42
5.4.1	Kompetence, které zaměstnavatelé vyžadují u absolventů v průmyslovém sektoru	43
5.4.2	Kompetence, které zaměstnavatelé vyžadují u absolventů v sektoru služeb.....	44
6	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	46
6.1	VÝZKUMNÉ METODY A TECHNIKY	46
6.2	VÝBĚR VZORKU.....	46
6.3	ANONYMNÍ DOTAZNÍK.....	46
6.3.1	Dotazník předkládaný studentům k vyplnění	46
6.4	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	48
6.4.1	Otázka číslo 1: Plány pro budoucnost po složení maturitní zkoušky.....	49
6.4.2	Otázka číslo 2: Představa o budoucím zaměstnání	50
6.4.3	Otázka číslo 3: Důležitost určitých schopností pro získání práce	51
6.4.4	Otázka číslo 4: Způsob hledání práce	53
6.4.5	Otázka číslo 5: Ochota pracovat v jiném městě	53
6.4.6	Otázka číslo 6: Představa o výši platu absolventa střední odborné školy	55
6.4.7	Otázka číslo 7: Možnost rekvalifikace	56
	ZÁVĚR	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	63
	SEZNAM OBRÁZKŮ	64
	SEZNAM TABULEK.....	65
	SEZNAM GRAFŮ	66
	SEZNAM PŘÍLOH.....	67

ÚVOD

Část absolventů středních škol se po absolvování studia a složení závěrečných zkoušek (maturita, státní zkoušky) dostává na trh práce a často máme možnost pozorovat, že přes jejich odhodlání pracovat a budovat kariéru, nejsou na hledání práce a na možnosti, jak práci hledat, dostatečně připraveni.

Absolvent střední školy je většinou velmi ambiciózní a má velký elán dokázat, že se firmám vyplatí jej zaměstnat a platit mu za jeho práci odpovídající mzdu.

Uchazeči o práci – absolventi škol jsou většinou velmi dobře teoreticky připraveni a vzděláni v odpovídajícím oboru studia, znají současné trendy, velmi dobře zacházejí s internetem a obecně s výpočetní technikou a moderními technologiemi. Jazyková příprava je také většinou na lepší úrovni než u starší generace uchazečů o práci. Avšak i jazykové znalosti jsou značně rozdílné nejen do počtu jazyků, které absolvent – uchazeč o práci zná, ale i v kvalitě znalosti jazyka.

Praxe a praktické znalosti jsou největším handicapem absolventa zejména střední školy. Praxe je většinou velmi sporadická a často jde o praxi, která nesouvisí s budoucím směrem pracovního uplatnění a pracovní kariéry. Absolventi vysokých škol jsou v tomto ohledu pro trh práce připraveni poněkud lépe, protože jejich pracovní zkušenosti jsou mnohem bohatší a často také v oblastech a oborech, ve kterých chtějí absolventi rozvíjet svou pracovní dráhu.

Absolvent střední školy má mnohem méně konkrétní představy o směru svého budoucího pracovního uplatnění a pracovní kariéry. Je jasné, že po složení maturitní zkoušky v osmnácti nebo devatenácti letech má absolvent omezenější rozhled než absolvent vysoké školy. Dalším rozdílem je i způsob studia na střední a vysoké škole. Studium na vysoké škole umožňuje mnohem větší časovou i regionální flexibilitu a získávání pracovních zkušeností je mnohem jednodušší nejen u českých zaměstnavatelů, ale i v zahraničí, kde je možné studovat i jazyk. Další výhodou vysokoškolského a univerzitního studia a tím i absolventů těchto škol je práce na projektech, diplomové práce nebo práce bakalářské, které již spojují teoretickou stránku a stránku praktickou zaměřenou na konkrétní případy a jednotlivé firmy a zaměstnavatele.

Zde je možné vysledovat jednu z největších výhod absolventů vysokých i středních škol. Po absolvování studia jsou mzdové nebo platové požadavky absolventa (vynecháme – li

extrémní případy) celkem rozumné, nejsou přemrštěné a pro zaměstnavatele určitě akceptovatelné. Absolvent přijme nabídku za menší mzdu, když vidí možnost profesního růstu i kariérového postupu.

Další výhodou absolventů na trhu práce je paradoxně jeho nezkušenost a neznalost určitých pracovních postupů. Jde o fakt, který je určitým opozitem oproti nedostatku zkušeností. Jsou společnosti, které preferují nezkušené absolventy, kteří nemají žádné špatné pracovní návyky a z tohoto důvodu se velmi dobře přizpůsobí organizační kultuře i pracovním požadavkům zaměstnavatele.

Cílem této bakalářské práce je zjištění uplatnitelnosti absolventů Střední průmyslové školy Zlín na trhu práce ve Zlínském kraji.

V první části práce, teoretické, se budu zabývat rozbořem nezaměstnanosti a aktivní politikou zaměstnanosti. Dále bych ráda nastínila fakta ohledně absolventů. Práci absolventa, mzdu absolventa a také něco o praxi absolventa. Ráda bych také popsala vzdělávací systém České republiky a v neposlední řadě bych přiblížila Střední průmyslovou školu, ze které absolventi pocházejí.

Co se týká praktické části, tedy druhé části bakalářské práce, zde bych se ráda zabývala Zlínským krajem jako regionem a trochu blíže jej prezentovala. Analyzovala bych celkovou nezaměstnanost v kraji v letech 2004 – 2007 a blíže bych se podívala na nezaměstnanost absolventů (2004 – 2007), potažmo na nezaměstnanost přímo absolventů SPŠ Zlín. V další sekci praktické části budu analyzovat výsledky z anonymního dotazníku, který byl vyplněn studenty již výše uvedené střední odborné školy. Absolventi, respektive jednotlivé třídy, budou vybrány na základě losování, mezi třídami třetích a čtvrtých ročníků.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZAMĚŠTNANOST A AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI

1.1 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost patří k jevům, kterým je v moderní ekonomii věnována zvýšená pozornost. Je jedním z prioritních témat, na které se orientuje hospodářská politika (Buchtová, 2002).

Za nezaměstnaného je v ekonomické teorii považována osoba schopná pracovat, která však nemůže najít placené zaměstnání. Míra nezaměstnanosti je pak podíl nezaměstnaných ku všem osobám schopným pracovat (tedy zaměstnaným i nezaměstnaným) (Jobset: Definice nezaměstnanosti).

Nezaměstnanost můžeme sledovat z pohledu jednotlivce nebo z pohledu celospolečenského. Rozlišujeme:

- ❖ **nezaměstnanost dobrovolnou** – lidé mají pracovní sílu, ale nechtějí ji vynakládat (např. zdědili peníze) a sami nemají potřebu pracovat, preferují volný čas,
- ❖ **nezaměstnanost nedobrovolnou** – lidé chtějí a potřebují pracovat, aby si zajistili obživu, ale nemohou odpovídající práci sehnat.

Dobrovolnou nezaměstnanost stát neřeší. Naopak je tomu u nedobrovolné nezaměstnanosti. Stát ji sleduje a pomáhá řešit. A to buď aktivními opatřeními, což jsou např. podpora vzniku nových pracovních míst, zaměstnání absolventů škol anebo daňové úlevy při zaměstnávání postižených občanů. Pasivní opatření se zabývá samotnou podporou v nezaměstnanosti ze státního rozpočtu, tedy nezaměstnaní pobírají dávky z nezaměstnanosti (Švarcová, 2000).

1.2 Nezaměstnanost v závislosti na vzdělání absolventů

Podstatnou část ekonomie vzdělávání představuje okruh problémů, v němž se zkoumají vazby mezi světem edukace (vzděláním, resp. získanou úrovní vzdělání) a světem ekonomiky, tedy trhem práce. Můžeme zde identifikovat klíčová témata:

- ❖ přechod mladých lidí ze škol do zaměstnání,
- ❖ nezaměstnanost a její závislost na úrovni dosaženého vzdělání,

- ❖ neúspěšnost lidí ve školním vzdělávání a účinky na hospodářskou sféru,
- ❖ ekonomická návratnost vzdělání pro jednotlivce a společnost.

Obecně platí, že mezi úrovní dosaženého vzdělání a uplatněním lidí na trhu práce je těsná závislost: **Čím vyšší je úroveň dosaženého vzdělání, tím snáze se absolventi škol uplatní na trhu práce, tedy najdou zaměstnání, a také jsou méně často postihováni dlouhodobou nezaměstnaností.**

Lidé s dokončeným terciálním vzděláním (univerzitním i neuniverzitním) mají ve většině vyspělých zemí mnohem lepší příležitosti na trhu práce než osoby se základním vzděláním nebo s nedokončeným středním vzděláním. Podle ekonomických odborníků je nejvýznamnějším faktorem dokončení vyššího sekundárního (u nás středoškolského) vzdělání, které se jeví jako hraniční pro to, aby jedinec snížil pravděpodobnost problémů se zaměstnáním. Samozřejmě o uplatnění na trhu práce spolurozhoduje nejen úroveň dosaženého vzdělání, ale také obor studia nebo vyučení (Průcha, 2006).

Tento trend má dlouhodobý charakter, jak lze doložit oficiálními údaji Ministerstva práce a sociálních věcí o vztazích mezi úrovní vzdělání a nezaměstnaností.

Tab. 1. Celkový počet nezaměstnaných lidí podle sféry vzdělání (Integrovaný systém MPSV: Situace na trhu práce)

Rok	Celkový počet nezaměstnaných	základní vzdělání	středoškolské vzdělání	vysokoškolské vzdělání
1994	166 480	80,20%	17,60%	2,10%
2001	461 923	75,30%	21,50%	3,10%
2004	541 715	74,90%	21,20%	3,90%
2007	354 935	74,02%	22,08%	3,90%

V této oblasti je dnes výzkumný zájem soustředěn k problematice absolventů různých druhů škol. Zjišťuje se, jaké šance na získání zaměstnání mají ti, kdo dokončují studia v různých oborech – např. jaká je uplatnitelnost na trhu práce těch, kdo jsou vyučení, oproti absolventům středních škol s maturitou. Těmito problémy se systematicky zabývají pracovníci Národního ústavu odborného vzdělávání v Praze. Analyzují se také potřeby zaměstnavatelů a jejich očekávání ve vztahu k vzdělanostnímu profilu absolventů škol.

Mezi ekonomickými charakteristikami vzdělávání má vysokou důležitost také fenomén tzv. školní neúspěšnosti. Jde o případy, kdy někteří mladí lidé z různých důvodů nedokončí určitou úroveň vzdělávání nebo opakují ročník školy anebo nepodávají výkony dostačující k získání určité kvalifikace. V řadě zemí, a to i ekonomicky vyspělých, je to tíživý problém, který vyvolává negativní sociální důsledky. Mládež, která nedokončí např. ani povinné vzdělání, má uzavřenou cestu k získání odborné kvalifikace, a má tudíž malé šance na zapojení do trhu práce, stává se často dlouhodobě nezaměstnanou.

1.3 Aktivní politika zaměstnanosti (APZ)

Aktivní politika zaměstnanosti napomáhá uchazečům o zaměstnání na trhu práce získat zaměstnání nebo zvýšit jejich zaměstnatelnost. Aktivní politiku zaměstnanosti realizují v České republice Úřady práce řízené Správou služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (Andrýsek: Aktivní politika zaměstnanosti).

Aktivní politika zaměstnanosti:

- ❖ podporuje strukturální změny zaměstnanosti a sociálně ekonomický rozvoj v regionu,
- ❖ směřuje k dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách,
- ❖ podporuje rozvoj samostatně výdělečné činnosti,
- ❖ hmotně stimuluje podnikatele a zaměstnavatele při zřizování nových pracovních míst,
- ❖ podporuje rekvalifikační projekty,
- ❖ podněcuje k hledání a vytváření nových pracovních míst a tvorbou pracovních příležitostí nabízí možnost pracovního uplatnění uchazečům o zaměstnání.

V praxi Úřadů práce ve Zlíně jsou realizovány především následující nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (Czech republic – oficiální web České republiky: Aktivní politika zaměstnanosti).

1.3.1 Rekvalifikace

Rekvalifikace je významnou součástí aktivní politiky zaměstnanosti. Význam rekvalifikace spočívá především v tom, že jednak může předcházet ztrátě zaměstnání, jednak vytváří

uchazečům o zaměstnání (zájemcům o zaměstnání) lepší podmínky při jejich dalším uplatnění na trhu práce. Z hlediska zákona o zaměstnanosti se rekvalifikací rozumí udržení, obnova nebo získání nových kvalifikačních předpokladů uchazeče o zaměstnání (zájemce o zaměstnání) pro výkon vhodného zaměstnání. Při určování obsahu a rozsahu kvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností a zkušeností fyzické osoby, která má být rekvalifikována, formou získání nových teoretických znalostí a praktických dovedností v rámci dalšího profesního vzdělávání (Vaněk: Rekvalifikace), (§108, Zákon č. 435/2004 Sb.).

1.3.2 Investiční pobídky

Investiční pobídky jsou nástrojem APZ, kterým se u zaměstnavatele, kterému bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky podle zvláštního právního předpisu, hmotně podporuje vytváření nových pracovních míst a rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců.

Hmotná podpora může být poskytnuta zaměstnavateli, který vytvoří nová pracovní místa v okrese, ve kterém průměrná míra nezaměstnanosti za 2 ukončená pololetí předcházející datu předložení záměru zaměstnavatele získat investiční pobídky dosahuje nejméně průměrné míry nezaměstnanosti v České republice. Území okresu Zlín tuto podmínku nesplňuje (Vaněk: Program aktivní politiky zaměstnanosti), (§111, Zákon č. 435/2004 Sb.).

1.3.3 Veřejně prospěšné práce (VPP)

VPP jsou pracovní příležitosti, které vytváří zaměstnavatel nejdéle na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců (a to i opakovaně). Jedná se zejména o nekvalifikované práce spočívající v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí (tj. právnických nebo fyzických osob, které se zabývají obecně prospěšnými činnostmi). Mezi jiné obdobné činnosti patří např. pomocné práce charitativní, činnosti sociálního charakteru, kulturního charakteru, pomocné činnosti ve školách, údržbářské práce na sportovištích atd.

Mezi základní kritéria pro poskytnutí příspěvku při umístění uchazeče na VPP patří:

- ❖ délka evidence nad 6 měsíců,

- ❖ základní vzdělání a zároveň délka evidence nad 3 měsíce,
- ❖ věk nad 50 let a zároveň délka evidence nad 3 měsíce,
- ❖ péče o dítě do 8 let a zároveň délka evidence nad 3 měsíce,
- ❖ zdravotní postižení,
- ❖ potřeba zvláštní pomoci ve smyslu § 33 odst.1, písm. h) zákona č. 435/2004 Sb.

(Vaněk: Program aktivní politiky zaměstnanosti), (§112, Zákon č. 435/2004 Sb.).

1.3.4 Společensky účelná pracovní místa (SÚPM)

SÚPM jsou pracovní místa, která zaměstnavatel zřizuje (**SÚPM - nové pracovní místo**) nebo vyhrazuje (**SÚPM - vyhrazené pracovní místo**) na základě dohody s Úřadem práce a obsazuje je uchazeči o zaměstnání. Společensky účelným pracovním místem je i pracovní místo, které zřizuje uchazeč o zaměstnání na základě dohody s Úřadem práce za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti (**SÚPM - OSVČ**).

SÚPM - nová pracovní místa, vyhrazená pracovní místa a OSVČ se zřizují pouze pro:

- ❖ ženy vracející se z mateřské nebo rodičovské dovolené + délka evidence nad 1 měsíc,
- ❖ mladé do 25 let bez kvalifikace + délka evidence nad 1 měsíc,
- ❖ osoby se zdravotním postižením,
- ❖ starší 50 let + délka evidence nad 1 měsíc,
- ❖ dlouhodobě nezaměstnané (nad 6 měsíců).

Základní kritéria pro poskytnutí příspěvku:

- ❖ absolvování rekvalifikačního kurzu pro začínající podnikatele doložené osvědčením o úspěšném ukončení,
- ❖ uchazeč o zaměstnání zahajující samostatnou výdělečnou činnost dosud nepodnikal (výjimku z této podmínky může udělit Komise APZ), (§113, Zákon č. 435/2004 Sb.).

1.3.5 Překlenovací příspěvek

Překlenovací příspěvek může Úřad práce na základě dohody poskytnout osobě samostatně výdělečně činné, která o poskytnutí příspěvku požádá do 30 kalendářních dnů ode dne uzavření dohody o zřízení SÚPM.

Základní kritéria pro poskytnutí příspěvku: osoba samostatně výdělečně činná, která přestala být uchazečem o zaměstnání a které byl poskytnut příspěvek podle § 113 odst.1 - SÚPM, které zřídil uchazeč o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti (Vaněk: Program aktivní politiky zaměstnanosti), (§114, Zákon č. 435/2004 Sb.).

1.3.6 Příspěvek na dopravu zaměstnanců

Příspěvek na dopravu zaměstnanců může Úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě uzavřené dohody s ÚP, pokud zaměstnavatel zabezpečuje každodenní dopravu svých zaměstnanců do zaměstnání a ze zaměstnání v případech, kdy hromadnými dopravními prostředky prokazatelně není provozována doprava vůbec nebo v rozsahu odpovídajícím potřebám zaměstnavatele.

Příspěvek může být poskytnut i v případě, kdy zaměstnavatel zajišťuje dopravu svých zaměstnanců s těžším zdravotním postižením, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou využít dopravy hromadnými dopravními prostředky.

Příspěvek se poskytuje jak v případě, kdy zaměstnavatel zajišťuje dopravu sám, tak pokud za účelem svozu svých zaměstnanců smluvně sjedná soukromého dopravce (§115, Zákon č. 435/2004 Sb.).

1.3.7 Příspěvek na zapracování

Může Úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě uzavřené dohody s ÚP, pokud zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému ÚP věnuje zvýšenou péči a kterého bude zapracovávat na pracovní místo další zaměstnanec, případně další zaměstnanci zaměstnavatele.

Základní kritéria pro poskytnutí příspěvku:

- ❖ pracovní místo bude obsazeno uchazečem o zaměstnání, kterému ÚP věnuje zvýšenou péči ve smyslu § 33 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti a který zároveň:

- bude u zaměstnavatele vykonávat kvalifikovanou činnost, ve které dosud nepracoval nebo na ní nemá kvalifikaci a,
  - je dlouhodobě vyřazen z trhu práce (např. osoby po rodičovské dovolené, péči o osobu blízkou apod.).
- ❖ Příspěvek se neposkytuje v případě poskytnutí příspěvku na SÚPM a uchazečům umístěným na VPP (§116, Zákon č. 435/2004 Sb.).

1.3.8 Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Může Úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě uzavřené dohody s ÚP. Základním kritériem je, že zaměstnavatel přechází na nový podnikatelský program a z tohoto důvodu nemůže zabezpečit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Přechodem na nový podnikatelský program se rozumí taková změna výroby nebo poskytování služeb, při které dochází k zásadním technologickým změnám, nebo změna předmětu podnikání zapsaná v obchodním rejstříku nebo v živnostenském oprávnění. Důvodem technologické změny může být i zásadní poškození nebo zničení technického vybavení v důsledku živelní události (§117, Zákon č. 435/2004 Sb.).

2 ABSOLVENT

2.1 Kdo je absolvent?

Absolventem se rozumí zaměstnanec vstupující do pracovního poměru na práci odpovídající jeho kvalifikaci, jestliže celková doba jeho odborné praxe nedosáhla po úspěšném ukončení studia (přípravy) dvou let, přičemž se do této doby nezapočítává doba vojenské základní (náhradní) služby nebo civilní služby nahrazující tuto službu a doba mateřské nebo rodičovské dovolené. V praxi se tito lidé někdy označují také jako „čerství“ absolventi. (Upřesňujícím adjektivem se předchází nedorozumění v tom, jak chápeme pojem absolvent obecně a jak jej úžeji chápe zákoník práce.) Pokud například čerstvý absolvent školy zprvu nesehnal práci a rozšířil řady nezaměstnaných – stal se uchazečem o zaměstnání, a nastoupí proto do pracovního poměru třeba až po půl roce od ukončení studia, stále bude považován za absolventa, a to po dobu dvou let (Tiscali: Absolventi).

2.2 Práce absolventů

Zákoník práce obsahuje povinnost zaměstnavatelů zabezpečovat absolventům středních a vysokých škol v pracovním poměru přiměřenou odbornou praxi k získání praktických zkušeností a znalostí potřebných pro dobrý a spolehlivý výkon práce a pro další odborný růst. Zaměstnávání absolventů však může být zajímavé. Přijme-li totiž zaměstnavatel do zaměstnání absolventa školy, který je uchazečem o zaměstnání, může s ním Úřad práce sjednat dohodu, podle níž uhradí mzdové náklady po dobu praxe absolventa (maximálně za 24 měsíců), (Tiscali: Absolventi).

Při sjednávání pracovního poměru s absolventem není zaměstnavatel omezen. Do 1. 3. 2004 platil zákaz sjednání pracovního poměru na dobu určitou pro absolventy středních a vysokých škol, odborných učilišť a učilišť vstupující do pracovního poměru na práci odpovídající jejich kvalifikaci; (absolventem se podle dříve platné definice rozuměl zaměstnanec, jehož celková doba zaměstnání v pracovním nebo obdobném poměru nedosáhla po úspěšném ukončení studia (přípravy) 2 let, přičemž se do této doby nezapočítává doba vojenské základní (náhradní) služby a civilní služby nahrazující tuto službu, doba mateřské a rodičovské dovolené). (Tiscali: Absolventi).

2.3 Mzdy absolventů

Mzdové předpisy jsou na absolventy přísnější než na ostatní zaměstnance, neboť osobám ve věku 18 až 21 let v prvním pracovním poměru nebo obdobném vztahu zaručují pouze sníženou sazbu minimální mzdy (90 % platné částky) nebo minimálního mzdového tarifu, a to po dobu 6 měsíců ode dne vzniku pracovního poměru nebo obdobného pracovního vztahu. Mladistvým zaměstnancům (ve věku 15 – 18 let) je až do dovršení zletilosti zaručena minimální mzda (resp. minimální mzdový tarif) jen v sazbě 80 % její běžné výše (Tiscali: Absolventi), (§109 – 113, Zákon č. 262/2006 Sb.).

2.4 Odborná praxe absolventů

Zákoník práce (§103) zaměstnavatelům ukládá zabezpečovat absolventům středních a vysokých škol v pracovním poměru přiměřenou odbornou praxi, jejímž cílem má být získání praktických zkušeností a znalostí potřebných pro dobrý a spolehlivý výkon práce a pro další odborný růst. Úřad práce může v takovém případě se zaměstnavatelem, ochotným zajistit odborné praxe pro absolventy, sjednat písemnou dohodu o plné nebo částečné úhradě nákladů, které v souvislosti se zajišťováním praxí zaměstnavateli vznikly. Přitom Úřad práce preferuje případy, kdy zaměstnavatel přijímá absolventy na základě pracovních smluv na dobu neurčitou.

Zaměstnavatelé ovšem o absolventy bez odborné praxe obvykle nestojí a odmítají je přijímat do zaměstnání, takže řada absolventů je evidována u Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání a pobírají podpory, přestože by měli zájem pracovat. Nedaří se jim tak získat zaměstnavateli vyžadovanou praxi (Hanzlíková, Pauknerová, Soušková 2001).

2.5 Problematika zaměstnávání absolventů

Proč jsou absolventi rizikovou skupinou a jak se čelí těmto rizikům. Absolventi představují na trhu práce rizikovou skupinu. Vzhledem k chybějící praxi a nedostatečným pracovním návykům jsou mnohem více ohroženi nezaměstnaností než ostatní kategorie občanů. Neúspěšnost při hledání pracovního místa na počátku pracovní kariéry může vést u mladého člověka ke ztrátě motivace a může se i odrazit zvýšenou tendencí k sociálně patologickým jevům.

Míra nezaměstnanosti absolventů je závislá především na ekonomické situaci ve státě a celkové nezaměstnanosti. Nepříznivým vývojem na trhu práce jsou absolventi škol ohroženi více než ostatní pracovníci, míra nezaměstnanosti absolventů je tedy vždy vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti. Odráží stav mezi poptávkou a nabídkou po pracovních silách jak z hlediska regionálních rozdílů na trhu práce (okresy s vyššími počty nezaměstnaných vykazují i vyšší počty nezaměstnaných absolventů škol - nejvyšší počty se soustřeďují do nezaměstnaností nejvíce postižených regionů – Moravskoslezského, Jihomoravského a Ústeckého kraje), tak z pohledu struktury profesní. Míra nezaměstnanosti absolventů v září 2004 tvořila 11 % z celkové nezaměstnanosti.

Šance absolventa na získání zaměstnání závisí mimo jiné na stupni vzdělání – nezaměstnaností jsou méně ohroženi absolventi vyšších odborných škol a vysokých škol, naopak nejvíce jsou nezaměstnaností postiženi ti, kteří na trh práce vstupují se základním vzděláním, příp. nedokončeným základním vzděláním. Dalším důležitým faktorem je vystudovaný obor či specializace. Spolupráce s resorty zodpovědnými za oblast vzdělávání a odborné přípravy je jedním z důležitých aspektů v dlouhodobé strategii snižování nezaměstnanosti.

Z výše uvedeného vyplývá prioritou nastavení státní politiky zaměstnanosti. V souvislosti s novým zákonem o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., který je účinný od 1. října 2004, je nutné zmínit nové pojetí této kategorie nezaměstnaných. V uvedeném zákoně je pojem absolvent nově definován. Původně se jednalo o mladé lidi do dvou let po úspěšném absolvování studia. Nové pojetí rozšiřuje tuto kategorii osob vyžadujících zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání na mladé lidi do 25 let věku a absolventy vysokých škol do dvou let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Kategorie mladých lidí do 25 let se podílela v září 2004 na celkové míře nezaměstnanosti 24,2 %.

Jedním z dalších nových ustanovení zákona o zaměstnanosti je změna v přiznávání podpory v nezaměstnanosti absolventům škol. Podpora může být přiznána pouze uchazečům o zaměstnání, kteří v posledních třech letech vykonávali zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost alespoň 12 měsíců, tzn. že absolventi ztratili automatický nárok na podporu v nezaměstnanosti, avšak do doby zaměstnání se jim započítávají veškeré brigády během studia, které zakládaly účast na sociálním pojištění.

Mimo služby Úřadu práce určené všem uchazečům – tj. pomoc při zprostředkování zaměstnání, nabídka poradenských aktivit, případně rekvalifikace - přispívá k řešení nezaměstnanosti této skupiny osob i zvýšení motivace zaměstnavatele k přijímání mladých nezaměstnaných do pracovního poměru poskytováním finančních podpor.

Úřad práce po posouzení účelnosti vynaložení finančních prostředků zváží možnost poskytnutí příspěvku na zřízení společensky účelného pracovního místa. Příspěvek může být zaměstnavateli poskytnut formou částečné nebo plné úhrady mzdových nákladů na takto přijatého zaměstnance nebo návratného příspěvku, příp. jinak účelově určeného příspěvku na vytvoření takového místa (např. nákup stroje, vybavení atd.).

Zákon dále umožňuje kompenzovat zvýšené nároky na zaměstnavatele při zapracování nového zaměstnance poskytnutím příspěvku na zapracování. Příspěvek na zapracování může získat zaměstnavatel, který přijme uchazeče o zaměstnání, kterému Úřad práce věnuje zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání – tj. i mladého člověka do 25 let a absolventa vysoké školy do dvou let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Příspěvek na zapracování může být zaměstnavateli poskytován po dobu maximálně tří měsíců a jeho výše může dosáhnout až poloviny minimální mzdy.

Zprostředkovávat zaměstnání nejen absolventům, ale i ostatním uchazečům o zaměstnání, zejména těm, kterým Úřad práce věnuje zvýšenou péči, je možno rovněž prostřednictvím agentur práce. Agentury práce buď přímo zprostředkovávají pracovní místa, poskytují poradenské a informační služby, nebo svoje zaměstnance přidělují k výkonu práce k jinému zaměstnavateli.

Získání zaměstnání se u mladého člověka však neobejde bez jeho vlastní iniciativy a reálného posouzení vlastních možností s ohledem na konkrétní situaci na trhu práce (Měřínská: Problematika zaměstnávání absolventů).

3 VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM V ČR

Vzdělávací systém v České republice vychází z dlouhé tradice počínající rokem 1774, kdy byla zavedena povinná školní docházka. Dnes fungují v ČR všechny typy vzdělávání - od předškolního, přes základní, střední, vysoké, postgraduální až po celoživotní.

3.1 Předškolní vzdělávání

První vzdělávání, jako doplněk výchovy v rodině, mohou děti absolvovat ještě před započítáním povinné školní docházky. K tomu slouží jednak jesle, jednak mateřské školy. Tyto instituce slouží k vypěstování základních návyků v učení a také zajištění sociálního kontaktu mezi dětmi. Obojí je důležité pro hladký nástup dětí do základních škol.

Děti se ve spolupráci s rodiči a vychovateli učí logicky uvažovat a diskutovat, procvičují svou paměť i fantazii. Tyto dovednosti slouží zároveň pro posouzení intelektuální a výchovné úrovně dítěte před nástupem na základní školu.

3.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělání získávají děti zpravidla na základní školách. **Povinná školní docházka je devítiletá** a trvá tedy obvykle od 6 do 15 let věku dítěte. Děti ji však mohou absolvovat na různých typech škol, které navíc mohou využívat různé typy vzdělávacích programů.

Mezi typy škol umožňujících získat dětem základní vzdělání patří:

- ❖ **Základní škola** (státní nebo soukromá): děti zde absolvují celou devítiletou povinnou školní docházku rozdělenou do dvou cyklů.
- ❖ **Gymnázium**: v rámci osmiletých nebo šestiletých gymnázií mohou žáci dokončit základní vzdělání a plynule pokračovat ve výuce střední úrovně.
- ❖ **Konzervatoř**: osmileté taneční konzervatoře umožňují studentům dokončit základní vzdělání a plynule pokračovat ve výuce střední úrovně.
- ❖ **Speciální škola**: děti se zdravotním postižením mohou být integrovány do speciálních tříd základní školy, anebo mohou navštěvovat školu speciální.
- ❖ **Zvláštní a pomocné školy** jsou určeny pro děti s mentálním postižením.

V posledních několika letech se rovněž experimentálně ověřuje systém domácího vzdělávání.

Pro hodnocení výsledků studia slouží v České republice hodnotící systém známek od 1 (nejlepší) po 5 (nejhorší). Žákům jsou v polovině a na konci každého školního roku vydávána souhrnná hodnocení (tzv. **vysvědčení**), na nichž jsou uvedeny známky za jednotlivé předměty.

Pokud je žák hodnocen známkou 5, musí na konci letních prázdnin (nejčastěji v srpnu) absolvovat přezkoušení z tohoto předmětu. Uspěje-li u přezkoušení, může v září nastoupit do vyššího postupného ročníku. Neuspěje-li, musí celý uplynulý ročník absolvovat znovu.

3.3 Střední vzdělávání

O studium na střední škole se mohou ucházet žáci, kteří splnili devítiletou povinnou školní docházku. Absolvováním **středního stupně vzdělání** je přitom možno získat:

- ❖ **Střední vzdělání**, kdy student po 1 - 2 rocích studia získá vysvědčení o závěrečné zkoušce.
- ❖ **Střední vzdělání s výučním listem** zakončené po 2 - 3 letech studia vysvědčením o závěrečné zkoušce a výučním listem o odborné způsobilosti například v oblasti řemesel. Absolventi těchto oborů obvykle již ve vzdělání v klasickém vzdělávacím systému nepokračují a začínají pracovat ve vybraném oboru.
- ❖ **Střední vzdělání s maturitou**, kdy zpravidla po 4 letech studia získá absolvent vysvědčení o **maturitní zkoušce**. Maturitní zkouška se skládá z několika dílčích zkoušek - zkoušky z českého jazyka a dalších zkoušek závislých na oboru studia a částečně také na výběru žáka. Od roku 2008 by se měla maturita skládat ze 2 částí, společné (státní) a profilující (specifické pro jednotlivé typy škol). Cílem je zajistit lepší srovnatelnost této zkoušky mezi různými školami.

Odborné vzdělání na vyšší sekundární úrovni vysoce převažuje nad všeobecným, které absolvuje jen čtvrtina žáků.

Střední školy se člení na tyto **tři základní typy**:

- Gymnázia
- Střední odborné školy
- Střední odborná učiliště

Střední vzdělání mohou studenti získat také na osmiletých, respektive šestiletých gymnáziích, na nichž absolvovali již několik ročníků vzdělání základního.

Střední školy mohou organizovat také **programy nástavbového studia**, do něhož mohou být přijati žáci, kteří úspěšně absolvovali alespoň tříletý příbuzný studijní obor zakončený výtčným listem. Nástavbové studium trvá 2 roky denní formou studia.

3.4 Terciální vzdělávání

Terciální vzdělávání je zařazeno jako studium navazující na úplné střední vzdělání s maturitou. Do terciálního vzdělání je zařazeno vyšší odborné a vysokoškolské vzdělání.

K **vyššímu odbornému vzdělání** mají přístup žáci s úplným středoškolským vzděláním zakončeným maturitou. Systém výuky je téměř totožný se systémem na vysoké škole, na vyšší odborné školy se však vztahují některá pravidla středoškolského vzdělávání (prázdniny, fixní rozvrh hodin aj.).

Vyšší odborné vzdělání prohlubuje všeobecné i odborné znalosti, v denní formě trvá 3 roky včetně praxe, u zdravotnických a některých dalších oborů až 3,5 roku. Studium je ukončeno **absolutoriem**, specifickou zkouškou z vybraných oborů, praktické zkoušky a obhajoby absolventské písemné práce - vše samozřejmě v návaznosti na studovaný obor. Společně s absolutoriem získávají žáci titul diplomovaný specialista (zkratka DiS. je uváděna za jménem).

Na vyšších odborných školách žáci platí **školné**. To se zpravidla pohybuje od několika tisíc korun ročně až po několik desítek tisíc.

Vysokoškolské vzdělání je umožněno všem uchazečům s ukončeným úplným středním vzděláním (tj. s maturitou), kteří úspěšně vykonají přijímací zkoušku. Systém přijímacích zkoušek si stanovuje každá vysoká škola sama a ověřuje v nich znalosti či schopnosti uchazečů.

Většina univerzit má akreditovány programy:

- ❖ **Bakalářské:** jedná se zpravidla o tříleté obory, v nichž studenti získají základní přehled o vysoce odborných oblastech. Studenti mohou buď studium po těchto 3 letech ukončit státní závěrečnou zkouškou s obhajobou bakalářské práce, anebo pokračovat v navazujícím magisterském oboru, v němž získají užší specializaci.

- ❖ **Magisterské:** fungují buď jako pětileté (resp. čtyřleté nebo šestileté), anebo jako dvouleté navazující na bakalářské studium. Studenti za období studia získají jak základní přehled o vysoce odborných oblastech, ale také určitý stupeň specializace. Na závěr žáci skládají požadované státní zkoušky a obhajují diplomovou práci.
- ❖ **Inženýrské:** týká se technických a ekonomických oborů.

Po absolvování těchto typů vysokoškolského studia pokračují někteří studenti v dalším prohloubení své specializace v **doktorských programech**. Absolvování tohoto programu je často podmíněno určitou publikační prací a někdy také výukou.

Na vysokých školách je možné studovat **formou prezenční** (dříve denní studium), **distanční** (dříve studium při zaměstnání) nebo **kombinovat obě formy studia** (studium kombinované).

Kromě standardních druhů studia nabízejí vysoké školy i další formy vzdělávání: rekvalifikační studium, univerzity třetího věku, studium směřující k získání pedagogické kvalifikace a další.

S ohledem na rostoucí zájem je v České republice možné na některých školách absolvovat také studijní programy vedoucí k získání titulu **Master of Business Administration**. Studium je problémově orientované, pracuje se v týmech, řeší se reálné případové studie z praxe. Studenti si navzájem vyměňují zkušenosti z vlastní praxe a jejich manažerské znalosti a dovednosti rychle rostou.

Jelikož kvalita studia nebyla dříve garantována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (jak je tomu u vysokých škol), vznikla v roce 1998 **Česká asociace MBA škol**, která po úspěchu v náročném akreditačním procesu, udělí programu určitý "status kvality".

3.5 Celoživotní vzdělávání

Potřeba celoživotního vzdělávání vystupuje do popředí zejména ve spojitosti se změnami na trhu práce a zaváděním nových technologií. Sféra celoživotního vzdělávání, resp. potřeba zvýšení účasti na dalším vzdělávání, je rovněž **jednou z pěti hlavních priorit vzdělávací politiky EU** formulované v roce 2000 na Lisabonské konferenci.

V rámci programů celoživotního vzdělávání je univerzitami uskutečňováno množství nejrůznějších kurzů určených například zájemcům o studium, absolventům univerzity, seniorům, ale i studentům i dalším zájemcům z praxe. Realizované kurzy jsou zaměřeny buď na výkon povolání nebo zájmově.

Některé univerzity organizují také tak zvanou **Univerzitu 3. věku**. Ta je určena seniorům, kteří mají zájem získávat nové poznatky ve vybraných oborech a je zpravidla bezplatné. Nejenže umožňuje seniorům získat nejnovější znalosti z různých oborů, jeho snahou je také stimulovat jejich zájem o současné dění a aktivní přístup k životu (Czech republic – oficiální web České republiky: Vzdělávací systém v ČR), (NVF: Vzdělávací systém).

3.6 Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání - ISCED

Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání - ISCED (International Standard Classification of Education) byla vypracována a vydána UNESCO v roce 1976, aby sloužila "jako nástroj vhodný pro shromažďování, zpracování a zpřístupňování vzdělávacích statistik jak v jednotlivých zemích, tak v mezinárodním měřítku". Tato klasifikace byla pětímístná. První místo označovalo úroveň vzdělávání a další dvě místa skupinu vzdělávacích programů, resp. oborů vzdělávání. Podrobnější třídění vzdělávacích programů bylo provedeno posledními kódy klasifikace. Klasifikace ISCED se již řadu let aktualizuje. V listopadu 1997 byly na Generální konferenci UNESCO v Paříži schváleny změny týkající se úrovně vzdělávání i oborů vzdělávání.

Klasifikace kmenových oborů vzdělávání byla vypracována tak, aby byla snáze převoditelná na mezinárodní standard ISCED 1997, zejména pokud se jedná o úroveň vzdělávání.

Klasifikace ISCED 1997 má 7 úrovní vzdělávání (0 až 6), které mohou mít vnitřní členění A až C.

Informativní přehled kódového značení úrovní vzdělávání podle ISCED 1997

kód úroveň vzdělání

0 preprimární vzdělávání (bez vzdělání)

1 primární vzdělávání

2 nižší sekundární vzdělávání

2A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání

2B - přípravný stupeň pro pracovní trh

2C - stupeň směřující na pracovní trh

3 vyšší sekundární vzdělávání

3A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání

3B - přípravný stupeň pro pracovní trh

3C - stupeň směřující na pracovní trh

4 postsekundární vzdělávání nižší než terciární

4A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání

4B - prakticky zaměřené studium

5 první stupeň terciárního vzdělávání

5A - stupeň, ze kterého je možné přejít na vyšší vzdělávání

5B - prakticky zaměřené studium

6 druhý stupeň terciárního vzdělávání

Překlad ISCED 1997 vydal Ústav pro informace ve vzdělávání Praha v roce 1999. V publikaci je u každé úrovně vzdělávání uvedeno odpovídající vzdělávání poskytované v ČR (ČSÚ: Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED), (NÚOV: Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED).

4 STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA ZLÍN

4.1 Historie

Sídlem školy je krajské město Zlín, průmyslová metropole jihovýchodní Moravy s více než 80 000 obyvateli, která je proslulá jako město obuvi.

Nejen průmyslové školství, ale i celý život města byl již ve 20. a 30. letech ovlivňován potřebami firmy Baťa, která se rychle zařadila mezi nejvýznamnější v Evropě. S rozvojem Baťových závodů se rychle zvyšoval i počet obyvatel města Zlín. Tomu odpovídala nejen výstavba nových bytů, ale i škol pro děti. Na rozvinutou soustavu základního školství navazovaly školy učňovské a později také různé formy středního vzdělání.

V roce 1925 schválilo tehdejší ministerstvo školství otevření závodní odborné školy obuvnické firmy Baťa. Vznik strojnických a řady dalších oddělení v Baťových závodech si vynutil i výchovu pracovníků v odpovídajících profesích se znalostmi obchodními, organizačními, jazykovými i odbornými. Dne 23.8.1933 bylo schváleno vytvoření čtyřleté odborné školy strojnické s právem veřejnosti.

Ministerstvo školství vyhovělo později další žádosti firmy Baťa a po volilo dne 20.7.1937 zřízení průmyslové školy ve Zlíně s odděleními strojnickým, obuvnickým a chemickým. První maturitní zkoušky na této škole se konaly v roce 1939.

V dalších letech počet žáků rychle vzrůstal a škola se postupně rozšířila na sedm oborů: strojírenský, stavební, obuvnický, koželužský, elektrotechnický, chemický a pletářský. Za okupace přibýly ještě obory textilní a stolařský. Po válce prodělala škola mnoho změn. Počet oborů se snížil - některé byly přemístěny do jiných měst a jiné zrušeny. V roce 1950 vznikla Vyšší průmyslová škola strojnická při n.p. ZPS.

Od roku 1953 přestala průmyslová škola působit jako škola podniková a stala se státní průmyslovou školou strojnickou, do níž přicházeli přímo žáci ze základních škol. Vzhledem k tomu, že přicházející žáci neměli za sebou žádnou praxi, vznikla potřeba vybudovat dílny a laboratoře. Prostory stávající budovy byly malé, a proto po dlouhém jednání byla schválena stavba budovy nové. Dne 30. srpna 1974 slavnostně otevřena nová budova školy na třídě Tomáše Bati.

V nové škole dochází k několika změnám. Rozšířil se počet oborů elektro se zaměřením na slaboproud a silnoproud. Poněvadž název školy s přívlaskem strojnická již zcela neodpovídal dané skutečnosti, byl 1. září 1980 změněn na Střední průmyslová škola.

Od školního roku 1990-1991 prošla škola dalším bouřlivým vývojem. Výrazně se zlepšilo její technické vybavení, nastupuje počítačová technika, objevují se nové CNC stroje, modernizují se laboratoře. Rozšiřuje se vzdělávací nabídka zaváděním nových studijních oborů, modernizuje se náplň studia oborů strojírenských a elektrotechnických. Významnou novinkou bylo otevření oborů technické a ekonomické lyceum od školního roku 1994-1995. Oba tyto obory vyplňují mezeru ve vzdělávací nabídce gymnázií a středních průmyslových škol.

V letech 1993 až 1996 zpracována objemová studie a následně projektová dokumentace nástavby a rekonstrukce objektů SPŠ Zlín. Koncem roku 1998 začaly stavební práce.

Rozhodující etapa rekonstrukce školy byla dokončena v srpnu 2000 a od 1. září došlo ke sloučení se SPŠ stavební do jednoho právního subjektu s názvem "Střední průmyslová škola, Zlín, tř. Tomáše Bati 4187". Úplná rekonstrukce byla dokončena výměnou oken v celém areálu školy v roce 2002.

Obr. 1. Budova Střední průmyslové školy (SPŠ Zlín)

V dnešní době má škola optimální kapacitu 40 tříd denního studia a s 1200 studenty je jednou z největších středních průmyslových škol u nás. Jejím cílem je vychovávat budoucí absolventy školy v duchu baťovské tradice k cílevědomosti, samostatnosti, podnikavosti, zdravému sebevědomí a odborné zdatnosti včetně aktivní znalosti cizích jazyků a počítačové gramotnosti (SPŠ Zlín).

4.2 Hlavní priority vzdělávací koncepce školy a její vybavení

Střední průmyslová škola, Zlín, tř. Tomáše Bati 4187 je školou s promyšlenou vzdělávací koncepcí, v níž dominují obory technického zaměření (strojírenství, elektrotechnika a stavebnictví), dva typy lyceí (technické a ekonomické), doplněné oborem ekonomickým. Jako jediná u nás má již od roku 1994 v nabídce oba typy lyceí - technické a ekonomické - která představují novou vzdělávací cestu ke studiu na vysokých školách odpovídajícího zaměření a jsou vhodná i pro děvčata. Úspěšnost absolventů lyceí při přijímání na vysoké školy je mimořádně dobrá. I proto je zájem o tyto obory vzrůstající a studium na lyceu se stává věcí prestižní.

Po stránce technického vybavení patří nově rekonstruovaná škola mezi absolutní špičku mezi středními školami.

Vedle velmi dobře zařízených odborných učeben a laboratoří pro CNC techniku a automatizaci, elektrotechnická a strojnická měření, ekonomiku, cizí jazyky a další předměty jsou nejmodernější projekční a didaktickou technikou vybaveny :

- ❖ multimediální učebny,
- ❖ odborné učebny výpočetní techniky a jejích aplikací pro CAD a CAD/CAM systémy,
- ❖ dvě učebny pro výuku cizím jazykům,
- ❖ posluchárna a laboratoř fyziky a chemie,
- ❖ přednášková místnost pro 100 posluchačů,
- ❖ informační centrum, jehož součástí je knihovna, studovna čítárna a internetové středisko.

Všechny odborné učebny, kabinety vyučujících a kanceláře vedení školy jsou propojeny počítačovými sítěmi. Celá škola je připojena optickým kabelem na internet, jehož využívání se stalo nedílnou součástí moderní výuky podobně jako konstruování na počítačích v oborech strojírenství, stavebnictví, slaboproudá elektrotechnika a technické lyceum.

Velký důraz se klade také na jazykovou výuku v učebnách vybavených potřebnou didaktickou technikou. Ve všech oborech ekonomického zaměření je zavedena výuka dvou

cizích jazyků (angličtina a němčina), v technických oborech jeden cizí jazyk, ale se zvýšenou hodinovou dotací až na 4 hodiny týdně. Teoretická výuka odborným předmětům je doplněna praktickými aplikacemi ve strojních i elektrotechnických laboratořích a ve školních dílnách s moderními měřicími a diagnostickými přístroji, CNC technikou atd.

Sportovní hala, posilovna, malý atletický stadion a sál pro gymnastiku dotvářejí prostředí školy.

Vše, co škola nabízí, je také možno podle zájmu využívat mimo vyučování a ve volném čase v hodnotné mimoškolní činnosti sportovní, kulturní i odborné (SPŠ Zlín).

4.3 Zahraniční kontakty školy

SPŠ v posledních letech navázala úspěšně kontakt se střední školou VTI podobného zaměření v belgickém městě Izegem. Podepsaná dohoda o vzájemné spolupráci preferuje odborně a jazykově zaměřené výměnné pobyty studentů v partnerských školách s ubytováním v rodinách. Jsou organizovány v rámci projektu Sokrates. Tím výrazně vzrůstá motivace ke studiu cizích jazyků, jejichž znalost je ve vyspělých evropských zemích naprostou samozřejmostí i mezi mládeží (SPŠ Zlín).

4.4 Obory vzdělávání

Všechny nabízené obory poskytují ve čtyřletém denním studiu **střední odborné vzdělání** s maturitou. Učební plány všech oborů jsou koncipovány tak, aby absolventi našli nejen univerzální uplatnění v oboru, ale mohli pokračovat úspěšně i ve studiu na vysoké škole.

4.4.1 Strojírenství

Komplexní technické vzdělání v oblasti konstrukční a technologické přípravy výroby. Využití výkonných počítačů pro konstruování s podporou CAD systémů. Využití počítačů pro řízení a programování CNC obráběcích strojů. Praktická činnost ve školních dílnách a laboratořích kontroly měření. Zvládnutí operačních systému, textových editorů, tabulkových procesorů a databází ve výpočetní technice. Práce v síti internet. Automobily, mechanismy, jaderná energetika, helioenergetika, spalovací, letecké a raketové motory. Materiály ve strojírenství a jejich tepelné zpracování, výroba polotovarů, odlévání, kování, lisování, sváření a pájení. Moderní metody obrábění. Navrhování nástrojů, přípravků a

měřidel. Základy elektrotechniky a automatizace. Výuka jednoho světového jazyka (angličtina nebo němčina) se zvýšenou hodinovou dotací. Tělesná výchova a sport. Odborné exkurze a veletrhy. Odborná praxe.

Strojírenství patří k tradičním oborům školy. Absolventi oboru strojírenství jsou mimořádně přizpůsobiví a racionálně uvažují technici s vysokým stupněm získaných manuálních dovedností. Poptávka po absolventech oboru strojírenství je viditelně vzrůstající a v mnoha firmách je absolventů s výše uvedenými dovednostmi již nyní nedostatek. O kvalitě a úrovni studia tohoto oboru svědčí mimo jiné i vysoká úspěšnost absolventů při přijímání na vysoké školy.

Absolventi se velmi dobře uplatní jak přímo ve strojírenství, tak i v jiných odvětvích průmyslu i u soukromých firem, zejména na místech konstruktérů a technologů, v provozovně technických útvarech, technické kontrole, v zásobování, v obchodních službách, později i v oblasti nižšího a středního managementu firmy.

Obor je vhodný pro chlapce i děvčata.

4.4.2 Slaboproudá elektrotechnika

Poskytuje ucelený přehled o slaboproudé elektrotechnice s velmi dobrou průpravou pro konstrukční a projekční činnost v oblasti počítačových systémů a sítí a řídicích systémů. Společným znakem je počítačová podpora výuky v odborných předmětech a výuka výpočetní techniky ve všech ročnících. Zvládnutí operačních systémů, textových editorů, tabulkových procesorů, databází a strukturovaného programování. Práce s internetem. Práce s grafickými systémy pro kreslení schémat, návrh plošných spojů, simulaci elektronických obvodů. Práce s informačními a řídicími systémy. Samostatná práce v laboratoři číslicové, mikroprocesorové a automatizační techniky a v laboratoři elektrotechnických měření. Programování jednočipových mikročítačů a programovatelných automatů. Stavebnice Dominoputer. Odborné exkurze, veletrhy. Odborná praxe v podnicích.

Studenti zevrubně poznají funkci mikroprocesoru a naučí se ho i programovat. Seznámí se s technickým vybavením počítačů všech úrovní. Ovládnou principy a vlastnosti zdrojů audio a videosignálů, způsoby jejich zpracování a přenosu. Zjistí, jak lze moderní

elektroniku využít pro ovládání a řízení výrobní linky nebo elektrárny, ale třeba i automatické pračky nebo CD přehrávače.

Absolvent s elektrotechnickým vzděláním má proto obrovskou šanci uspět na trhu práce nebo pokračovat ve studiu na vysoké škole.

4.4.3 Stavebnictví

Komplexní technické vzdělání v oblasti konstrukční a technologické přípravy a realizace staveb. Využití výkonných počítačů pro konstruování s podporou CAD systémů. Zvládnutí operačních systémů, textových editorů, tabulkových procesorů a databází ve výpočetní technice. Práce v síti internet (E-mail, WWW). Materiály ve stavebnictví, způsob jejich použití, zásady navrhování objektů po technické a architektonické stránce. Geodézie - vytyčování a zaměřování staveb pomocí základních i nejmodernějších přístrojů. Statika a mechanika stavebních konstrukcí. Inženýrské stavby. Profilující odborná příprava v předmětu pozemní stavitelství. Výuka jednoho světového jazyka (angličtina nebo němčina) se zvýšenou hodinovou dotací. Tělesná výchova a sport. Odborné exkurze a veletrhy. Odborná praxe.

Učební plán studijního oboru stavebnictví je koncipován tak, aby absolvent našel nejen univerzální uplatnění v oboru, ale mohl pokračovat úspěšně i ve studiu na VŠ.

Obor je vhodný pro chlapce i děvčata.

4.4.4 Ekonomické lyceum

Ekonomické lyceum je obor, který připravuje budoucí absolventy hlavně k dalšímu vysokoškolskému studiu, ale přitom poskytuje úplné střední všeobecné odborné vzdělání. Učební plán organicky spojuje zejména předměty všeobecně vzdělávací, např. cizí jazyky, dějepis, zeměpis, občanskou nauku, matematiku, fyziku, chemii, biologii atd. s předměty odbornými, které dávají úplné středoškolské vzdělání. Jde zejména o předměty ekonomika, účetnictví, korespondence, právo, výpočetní technika, marketing a management, aplikovaná ekonomie, psychologie, nauka o společnosti, atd.

Nadstandardně vybavená škola nabízí též dobré podmínky pro práci s internetem, volitelné předměty, zájmovou činnost, tělesnou výchovu a sportovní vyžití.

Absolventi jsou připravováni tak, aby se v dalším studiu rychle orientovali a pružně přizpůsobili podmínkám vyšších odborných i vysokých škol, případně podnikatelské praxi. Absolventi ekonomického lycea, kteří nepůjdou na VŠ a hodlají přímo nastoupit do praxe, budou schopni rychle se orientovat a zapracovat. K tomuto účelu slouží námi nabízený nepovinný předmět ve 3.ročníku - Aplikovaná ekonomie v rámci projektu Junior Achievement.

O kvalitě a úrovni studia tohoto oboru svědčí mimo jiné i vysoká úspěšnost absolventů při přijímání na vysoké školy.

4.4.5 Technické lyceum

Technické lyceum je obor, který připravuje budoucí absolventy hlavně k dalšímu vysokoškolskému studiu, ale přitom poskytuje úplné střední všeobecné odborné vzdělání. Učební plán preferuje jak předměty všeobecně vzdělávací, tak i odborné povinné a výběrové předměty, které dávají základy odborného vzdělání. Všestranně podporujeme také zájmovou činnost.

Absolventi jsou připravováni tak, aby se v dalším studiu rychle orientovali a pružně přizpůsobili podmínkám vyšších odborných i vysokých škol, případně technicko-podnikatelské praxi.

Studenti se dokonale naučí ovládat osobní počítač, aby jim skutečně sloužil a pomáhal v náročné práci, a naučí se základům strukturovaného, objektového i modulárního programování. Skupina volitelných předmětů dotváří profil odborného zaměření studia v oblasti strojírenství, elektrotechniky, stavebnictví nebo informačních technologií. Absolventi technického lycea, kteří nepůjdou na VŠ a hodlají přímo nastoupit do praxe, budou schopni rychle se orientovat a zapracovat díky získaným vědomostem, dovednostem a návykům z oblasti všeobecného i základů odborného technického vzdělání.

Technické lyceum je vhodné pro chlapce i pro technicky nadané dívky. O kvalitě a úrovni studia tohoto oboru svědčí mimo jiné i vysoká úspěšnost našich absolventů při přijímání na vysoké školy (Tištěný materiál SPŠ Zlín).

4.5 Celkový počet studentů studujících na SPŠ a počet absolventů jednotlivých oborů v roce 2006/2007

Jak lze z tabulky vidět, na Střední průmyslové škole Zlín studovalo ve školním roce 2006/2007 celkem 1157 studentů v šesti oborech. Z celkového počtu studentů opustilo lavice školy celkem 263 absolventů (SPŠ Zlín).

Tab. 2. Počet žáků v jednotlivých oborech a počet absolventů ve školním roce 2006/2007 (SPŠ Zlín)

Obor	Kód oboru	Součást školy	Denní studium	
			Počet žáků	Ukončilo maturitní zkouškou
Strojírenství (STR)	23-41-M/001	SOŠ	220	52
Slaboproudá elektrotechnika (SLE)	26-43-M/004	SOŠ	214	43
Technické lyceum (LYT)	78-42-M/001	SOŠ	227	52
Ekonomické lyceum (LYE)	78-42-M/002	SOŠ	207	30
Management obchodu a služeb (MAN)	64-42-M/037	SOŠ	56	30
Stavebnictví (STA)	36-47-M/001	SOŠ	233	56
CELKEM	x	x	1157	263

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZLÍNSKÝ KRAJ

Správním centrem Zlínského kraje je Zlín. Kraj je tvořen 4 okresy - Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín. Sídlní struktura je soustředěna hlavně do nížinných oblastí, v nichž jsou výrazně zastoupena sídla s maximem do 2000 obyvatel. Zlínský kraj vyplňuje střední část východní Moravy a má značně rozdílné přírodní podmínky. V jeho západní části jsou dva moravské úvaly – dolní část Hornomoravského a severní část Dolnomoravského. Východním směrem se krajina zvedá do horských celků Karpatké soustavy – Beskydy, Javorníky a Bílé Karpaty. To ovlivňuje i rozdílné podmínky klimatické a půdní. Území úvalů je odlesněno, horské oblasti jsou kryty rozsáhlými porosty jehličnanů.

Nejvýznamnější podniky jsou v průmyslu gumárenském, všeobecném strojírenství, textilním, oděvním a kožedělném průmyslu a elektrotechnice. Zemědělství je soustředěno do nížinných částí. Velmi dobré podmínky (černozemě, teplé klima) v úvalech umožňují pěstování pšenice, cukrovky i sladovnického ječmene. V podhorských a horských oblastech převládá pěstování brambor a píce.

K nejatraktivnějším patří z hlediska přírodních krás a rázovitosti Valašsko. Znamé je muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Vyhledávanými lázněmi pro léčení cest dýchacích a zařívacího ústrojí jsou Luhačovice. Hlavními středisky osídlení jsou dále Uherské Hradiště, Kroměříž, Vsetín a Valašské Meziříčí.

Z hlediska cestovního ruchu se území Zlínského kraje rozděluje do tří turistických marketingových oblastí: Jižní Morava, Severní Morava a Slezsko a Střední Morava. Oblast Bílých Karpat najdeme na seznamu biosférických rezervací UNESCO a tvoří zároveň CHKO. Na severním území Zlínského kraje se také rozkládá CHKO Beskydy. Vzhledem k poloze kraje při hranici se Slovenskem je část Zlínského kraje zapojena do přeshraniční spolupráce v rámci Euroregionu Bílé Karpaty (RIS: Zlínský kraj).

Celkem je ve Zlínském kraji evidováno 304 samostatných sídel (čili obcí a měst). Ve statutárních městech žije asi 60,8% (361 772 ob.) z celkového počtu obyvatel Zlínského kraje, přičemž největší počet obyvatel je přirozeně ve Zlíně, dále v Kroměříži a ve Vsetíně a Uherském Hradišti. Ostatních 39,2% obyvatel kraje žije ve vesnicích (které nemají statut města), (Zlínský kraj – RIS: Obce a města).

Obr. 2. Mapa okresů Zlínského kraje (Zlínský kraj – RIS: Členění kraje)

5.1 Celková nezaměstnanost ve Zlínském kraji

Ke konci roku 2004 byla nezaměstnanost ve Zlínském kraji 9,5%. V roce 2005 se nezaměstnanost snížila o dvě desetiny procentního bodu na 9,3%. Nezaměstnanost v roce 2006 činila 7,0% a na konci roku 2007 nezaměstnanost byla 6,0%. Z grafu č. 1 plyne, že nezaměstnanost ve Zlínském kraji má sestupnou tendenci. Počet uchazečů se v posledních čtyřech letech samozřejmě také snížil. V roce 2004 čekalo na jedno pracovní místo 17,93 uchazečů. V roce 2006 to bylo už jen 5,01 uchazeče na jedno volné místo a v roce 2007 na jedno volné místo připadalo 3,02 uchazeče.

Situace na trhu práce je pro nezaměstnané stále příznivá. To ovšem neplatí pro zaměstnavatele, kteří stále nemohou najít vhodné uchazeče na pracovní místo, které nabízejí.

Pokles nezaměstnanosti přímo souvisí také se snížením počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání, kteří mohli okamžitě nastoupit do práce, a to z 25 601 (prosinec 2006) na 20 171 (prosinec 2007). Klesající trend zaznamenala nezaměstnanost už od roku 2004. Celkový počet uchazečů o zaměstnání klesl ve všech čtyřech okresech Zlínského kraje.

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla na konci února na Vsetínsku a Kroměřížsku, kde činila shodně 7,2 procenta. Nejnižší pak na Zlínsku 5,1 procent a 5,6 procenta lidí bez práce zaznamenal úřad v Uherském Hradišti. Úřady práce ve Zlínském kraji v únoru nabízely celkem 6683 volných pracovních míst. Na jedno místo připadají tři uchazeči.

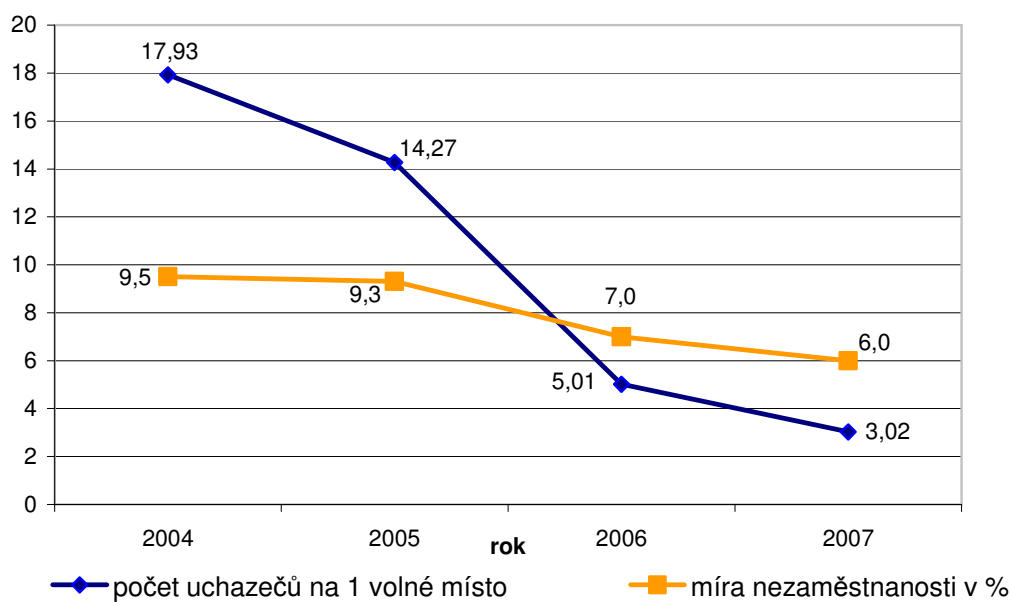
V nabídce volných pracovních míst stále převažují místa pro zedníky, svářeče, nástrojáře a zámečníky, obsluhu obráběcích strojů a strojů na výrobu pryžových výrobků.

Z tabulky č. 3 a grafu č. 1 lze vidět vývoj na trhu práce ve Zlínském kraji za poslední čtyři roky.

Tab. 3. Vývoj na trhu práce ve Zlínském kraji

Vývoj na trhu práce ve Zlínském kraji				
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
počet uchazečů o zaměstnání celkem	31 606	29 505	25 601	20 171
volná pracovní místa	1 762	2 067	5 111	6 683
počet uchazečů na 1 volné místo	17,93	14,27	5,01	3,02
míra nezaměstnanosti v %	9,5	9,3	7,0	6,0

Vývoj na trhu práce ve Zlínském kraji

Graf 1. Vývoj na trhu práce ve Zlínském kraji v letech 2004 - 2007

5.2 Nezaměstnanost absolventů ve Zlínském kraji

Podniky ve Zlínském kraji mají největší zájem o absolventy s vysokoškolským vzděláním, konstruktéry a technology a středoškoláky pro práci ve strojírenském, stavebním a gumárenském průmyslu. Klesá naopak zájem o středoškolské absolventy administrativních oborů a vysokoškoláky, kteří studovali speciální humanitní disciplíny.

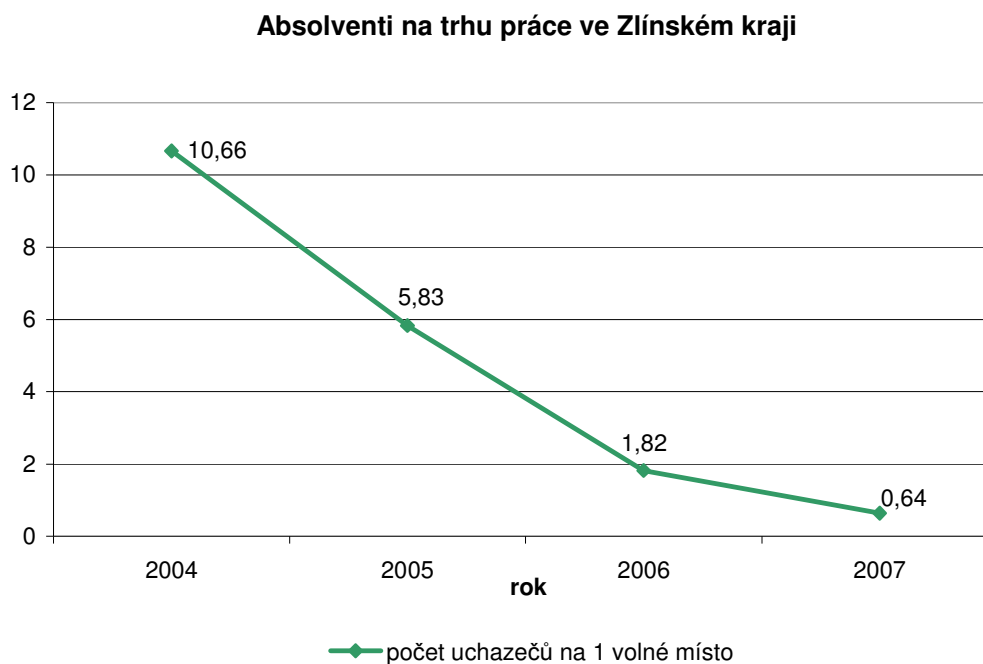
Situace na trhu práce je pozitivní, absolventi mají spoustu pracovních nabídek. Zejména studenti, kteří získají výuční list, se v evidenci Úřadu často vůbec neobjeví. Práci najdou ve firmě, u které získali praxi. Nepatří mezi rizikovou skupinu práce, ze strany zaměstnavatelů je o ně zájem. Ve Zlíně tvoří čerství absolventi v průměru 6,4 procenta uchazečů o práci.

Žákům učňovských oborů strojírenského či stavebního zaměření nabízí Zlínský kraj ve spolupráci s podniky nový motivační program. Jde o takzvaná podniková stipendia, kdy firmy půjčí rodičům na školné, a v případě, že student zůstane i po ukončení oboru nadále pracovat v podniku, peníze vracet nemusí.

Tab. 4. Absolventi na trhu práce ve Zlínském kraji

Absolventi na trhu práce ve Zlínském kraji				
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
počet uchazečů-absolventů o zaměstnání celkem	3 092	2 380	1 979	1 405
volná pracovní místa pro absolventy	290	408	1 089	2 204
počet uchazečů na 1 volné místo	10,66	5,83	1,82	0,64

Graf 2. Absolventi na trhu práce ve Zlínském kraji v letech 2004 – 2007

Z tabulky lze vyčíst, že absolventi na trhu práce ve Zlínském kraji si za poslední čtyři roky výrazně polepšili. Zatím co v roce 2004 připadalo jedno volné místo na bezmála 11 absolventů, o rok později už to byla jen polovina. Na konci roku 2007 je situace na trhu práce absolventů taková, že volná místa pro absolventy převyšují samotný počet absolventů. Ke konci roku čekalo na práci 1 405 absolventů. Firmy ve stejném období nabízeli 2 204 volných míst určených přímo pro absolventy.

5.3 Absolventi Střední průmyslové školy v evidenci Úřadu práce

Při zkoumání nezaměstnanosti studentů Střední průmyslové školy Zlín bylo zjištěno, že o absolventy této školy je u zaměstnavatelů poměrně velký zájem. To dokládá i samotná tabulka Úřadu práce, která ukazuje, kolik absolventů je přihlášeno z této školy na Úřadu práce, kolik z tohoto počtu je dívek a kolik absolventů z jednotlivých oborů dosud nepracuje. Nejlépe jsou na tom absolventi oboru Technické lyceum, kteří nejsou evidováni na Úřadu práce. Všichni absolventi tohoto oboru našli uplatnění, ať již na některé vysoké škole nebo u zaměstnavatele, u kterého např. dělali praxi.

Obor Stavebnictví ve školním roce 2006/2007 úspěšně absolvovalo 56 studentů a z tohoto počtu je na Úřadu práce evidován pouze jeden nezaměstnaný. Z oboru Strojírenství ukončilo maturitní zkouškou rok 2006/2007 52 studentů a z toho dva dosud nenašli práci. Nejhůře, ale pořád velmi dobře v porovnání s ostatními školami, dopadly obor Slaboproudá elektrotechnika a Management obchodu a služeb. Tři absolventi z těchto oborů ještě nepracují. Bližší údaje o počtu absolventů z jednotlivých oborů jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tab. 5. Absolventi SPŠ v evidenci Úřadu práce

Název školy	KKOV	Název oboru KKOV	Celkem	Dívek	Dosud nepracující
Střední průmyslová škola Zlín	23-41-M/001	Strojírenství	2	0	2
Střední průmyslová škola Zlín	26-43-M/004	Slaboproudá elektrotechnika	4	0	3
Střední průmyslová škola Zlín	36-47-M/001	Stavebnictví	1	0	1
Střední průmyslová škola Zlín	64-42-M/037	Management obchodu a služeb	3	3	3
Střední průmyslová škola Zlín	78-42-M/002	Ekonomické lyceum	3	3	2

5.4 Zaměstnavatelé ve Zlínském kraji

Ve Zlínském kraji se nachází kolem cca 15 000 zaměstnavatelů. Tento trend se příliš nemění a je přibližně stále stejný za posledních 5 let.

Mezi několik nejvýznamnějších firem Zlínského kraje patří tyto podniky:

- ❖ Barum Continental spol. s r.o. Otrokovice výroba autodílů,
- ❖ SWS, a.s. Slušovice trh počítačového softwaru,
- ❖ TON, a. s. Bystřice pod Hostýnem výroba nábytku,
- ❖ Fatra, a.s. Napajedla, výroba plastů,
- ❖ DEZA, a.s. Valašské Meziříčí výroba základních organických chemických látek,
- ❖ HAMÉ, a.s. Babice výrobce konzervovaných potravin,
- ❖ PSG International, a.s. Zlín průmyslové, občanské a inženýrské stavby.

Dle výsledků 13. ročníku žebříčku 100 nejvýznamnějších firem ČR, který každoročně sestavuje Sdružení CZECH TOP 100, se staly ve Zlínském kraji „TOP“ tyto firmy.

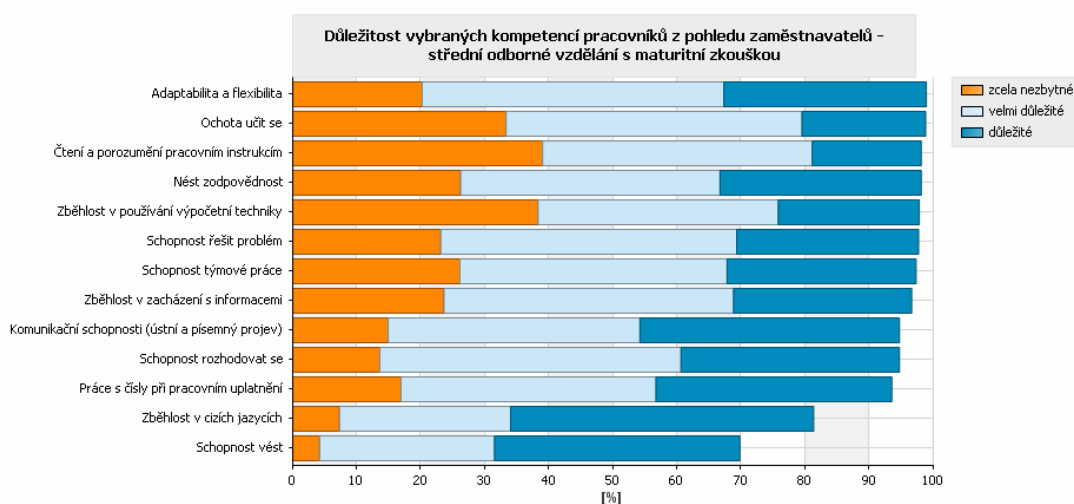
1. místo: DEZA, a.s.
2. místo: SWS, a.s.
3. místo: HAMÉ, a.s.
4. místo: Fatra, a.s.
5. místo: PSG – International, a.s.

5.4.1 Kompetence, které zaměstnavatelé vyžadují u absolventů v průmyslovém sektoru

Pro absolventa SOŠ s maturitou jsou nejdůležitější tyto tři kompetence:

- ❖ adaptabilita a flexibilita,
- ❖ ochota učit se,
- ❖ nést zodpovědnost.

Následující graf zobrazuje jednotlivé znalosti, schopnosti a dovednosti v pořadí podle celkové důležitosti. Barevně je zvýrazněno, do jaké míry jsou jednotlivé kompetence hodnoceny jako zcela nezbytné, velmi důležité a důležité.

Obr. 3. Důležitost vybraných kompetencí z pohledu zaměstnavatelů – průmyslový sektor

Vedoucí pozice bývají obsazovány pracovníky s maturitou a jsou spojeny s požadavky na větší samostatnost, zodpovědnost, schopnost se rozhodovat a řešit problém. Za nejdůležitější je v průmyslovém sektoru pokládáno **adaptabilita a flexibilita, ochota učit se, čtení a porozumění pracovním instrukcím, nést zodpovědnost a zběhlost v používání výpočetní techniky.**

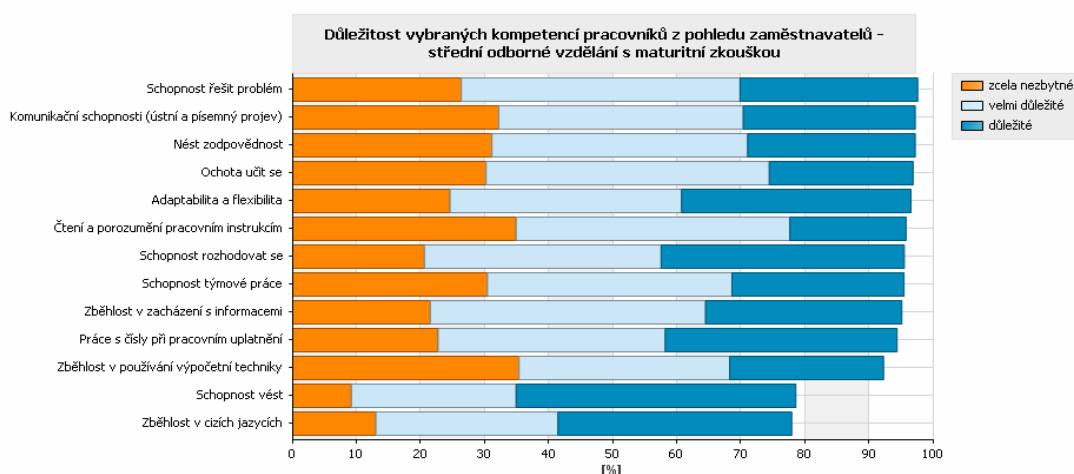
Za nejméně důležité je možné označit schopnost vést a zběhlost v cizích jazycích. Je ale třeba upozornit na to, že ačkoli uvedené dvě kompetence se jeví jako nejméně žádané, je zřejmé, že v případě pracovníků se středním odborným vzděláním s maturitou je jim přiřkládán větší význam než u pracovníků s výučním listem (Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce: Důležitost kompetencí pro zaměstnavatele v jednotlivých sektorech národního hospodářství).

5.4.2 Kompetence, které zaměstnavatelé vyžadují u absolventů v sektoru služeb

Pro absolventa SOŠ jsou nejdůležitější tyto tři kompetence:

- ❖ schopnost řešit problém,
- ❖ komunikační schopnosti (ústní a písemný projev),
- ❖ nést zodpovědnost.

Následující graf zobrazuje jednotlivé znalosti, schopnosti a dovednosti v **pořadí podle celkové důležitosti**. Barevně je zvýrazněno, do jaké míry jsou jednotlivé kompetence hodnoceny jako zcela nezbytné, velmi důležité a důležité.

Obr. 4. Důležitost vybraných kompetencí z pohledu zaměstnavatelů –sektor služeb

Za nejdůležitější je ve sféře služeb pokládáno **schopnost řešit problém, komunikační schopnost, nést zodpovědnost, ochota učit se a adaptabilita a flexibilita.**

Za nejméně důležité je možné označit schopnost vést a zručnost v cizích jazycích. Je ale třeba upozornit na to, že ačkoli uvedené dvě kompetence se jeví jako nejméně žádané i v případech vyučených, je zřejmé, že v případě pracovníků se středním odborným vzděláním s maturitou je jim přikládán větší význam.

Z uvedených grafů lze vyvodit, že požadavky na absolventy, kteří budou přijímáni do zaměstnání v průmyslovém sektoru nebo sektoru služeb, jsou odlišné (Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce: Důležitost kompetencí pro zaměstnavatele v jednotlivých sektorech národního hospodářství).

6 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

6.1 Výzkumné metody a techniky

Základní výzkumnou metodou bylo dotazníkové šetření. Realizováno bylo pomocí anonymního dotazníku. Dotazník měl nestandardizovanou podobu. Kromě uzavřených otázek byly okrajově použity i otázky formulované jako otevřené, tak aby bylo možno postihnout široké spektrum názorů.

6.2 Výběr vzorku

Dotazníkové šetření se zúčastnilo celkem 92 studentů Střední průmyslové školy Zlín. Z celkem 20 tříd třetích a čtvrtých ročníků byly vylosovány tři třídy, ve kterých proběhlo dotazníkové šetření. Vybrány byly třídy s technickým zaměřením, čemuž odpovídá i struktura studentů a studentek ve třídě. Je zde více než 90% zastoupení studentů.

6.3 Anonymní dotazník

Ve zvolených třídách byl dán na vyplnění anonymní dotazník, který se skládá ze dvou otázek zjišťujících pohlaví a věk a dále dalších 7 otázek s výběrem odpovědi, které zjišťují jak se studenti staví k budoucí práci, kterou budou hledat, jakými prostředky ji budou hledat a také jaký nástupní plat si studenti myslí, že by měli dostat. Studenti měli asi 10 – 15 min na vyplnění dotazníků, většinou v suplovaných hodinách, nebo na začátku hodin praxe.

6.3.1 Dotazník předkládaný studentům k vyplnění

Prosím o vyplnění následujícího anonymního dotazníku. Prohlašuji, že vyplněné údaje budou použity pouze pro účely mé bakalářské práce.

Pohlaví: MUŽ   ŽENA

Věk: .....

---

1. Po složení maturitní zkoušky plánuji:

- jít na vysokou školu,
- pracovat v ČR,
- pracovat v zahraničí (např. jako aupair),

odpočívat.

2. Máte jasnou představu o svém budoucím zaměstnání:

- ano, vím co chci dělat,
- ne, nemám přesnou představu,
- nevím co chci dělat,
- nepřemýšlel (la) jsem o tom.

3. Seřad'te schopnosti/dovednosti uchazeče pro získání zaměstnání dle důležitosti

(1 – nejdůležitější, 13 – nejméně důležitá):

- ..... schopnost týmové práce,
- ..... zběhlost v zacházení s informacemi,
- ..... komunikační schopnosti (ústní a písemný projev),
- ..... schopnost rozhodovat se,
- ..... práce s čísly při pracovním uplatnění,
- ..... zběhlost v cizích jazycích,
- ..... schopnost vést,
- ..... adaptabilita a flexibilita,
- ..... ochota učit se,
- ..... čtení a porozumění pracovním instrukcím,
- ..... nést zodpovědnost,
- ..... zběhlost v používání výpočetní techniky,
- ..... schopnost řešit problém.

4. Jakým způsobem se budete snažit hledat práci:

- přes internet, denní tisk nebo za použití pracovních agentur,
- přes Úřad práce,
- založím si svou vlastní firmu,
- počkám si až mě někdo osloví.

5. Jsi ochoten (na) pracovat i v jiném městě?

Pokud ano, proč?

- lepší finanční ohodnocení,

- možnost lepšího kulturního vyžití,
  - větší možnost získání práce,
  - jiné: .....
- Pokud ne, proč?
- nechci dojíždět do práce (např. špatná dopravní infrastruktura),
  - horší kulturní vyžití,
  - nechci opustit partnera, rodinu atd.,
  - vysoká cena bytů,
  - jiné: .....

6. Jakou máte představu o výši nástupního platu absolventa střední odborné školy:

- 10 000 – 12 000 Kč,
- 12 000 – 15 000 Kč,
- 15 000 – 18 000 Kč,
- 18 000 – 21 000 Kč,
- 21 000 – 23 000 Kč,
- 23 000 – 25 000 Kč,
- 25 000 a výše.

7. Pokud nebudete schopni najít si práci, jste ochotní podstoupit rekvalifikaci?

          ano   spíše ano   spíše ne   ne   nevím

DĚKUJI ZA ČAS STRÁVENÝ VYPLNĚNÍM TOHOTO DOTAZNÍKU.

6.4 Výsledky dotazníkového šetření

Z celkem 92 vyplněných dotazníků bylo možno výsledky zpracovat z 88 dotazníků, které byly vyplněny zcela a nechyběla odpověď na některou část otázky. Zbylé 4 dotazníky byly vyřazeny. Chyběly zde údaje týkající se věku, nebo nebyla zaškrtnutá jedna či více odpovědí u uvedených otázek. Ze správně vyplněných dotazníků byly spočítány výsledky (procentuální vyhodnocení), které jsou prezentovány v následujících stránkách.

Jelikož se dotazník dostal do tříd, které byly technicky zaměřené vyplnilo dotazník celkem 84 chlapců (95%) a 4 dívky (5%).

Věk dotazovaných studentů je uveden v následující tabulce. Zúčastnili se jej studenti od 17 do 22 let. Nejvíce byli zastoupení 18-ti a 19-ti letí studenti.

Průměrný věk všech respondentů je 18,5 roku.

Tab. 6. Rozdělení respondentů podle věku

věk studentů	počet studentů	procentuální rozdělení
17 let	4	4,55%
18 let	42	47,73%
19 let	39	44,32%
20 let	1	1,14%
21 let	1	1,14%
22 let	1	1,14%
celkem	88	100,00%

6.4.1 Otázka číslo 1: Plány pro budoucnost po složení maturitní zkoušky

V první otázce byli studenti dotazováni na plány, které mají v blízké době po složení maturitní zkoušky. Respondentům byly nabídnuty čtyři možné odpovědi.

Po složení maturitní zkoušky plánují

Graf 3. Otázka č. 1: Po složení maturitní zkoušky plánují

Téměř 81% studentů si po složení maturitní zkoušky přeje nastoupit na vysokou školu a studovat dále. Jako druhou nejčtenější odpověď uvedli studenti, že chtějí pracovat v ČR. Z dotázaných respondentů je to cca 13%. Minimální výskyt odpovědí (asi 4 % ze všech

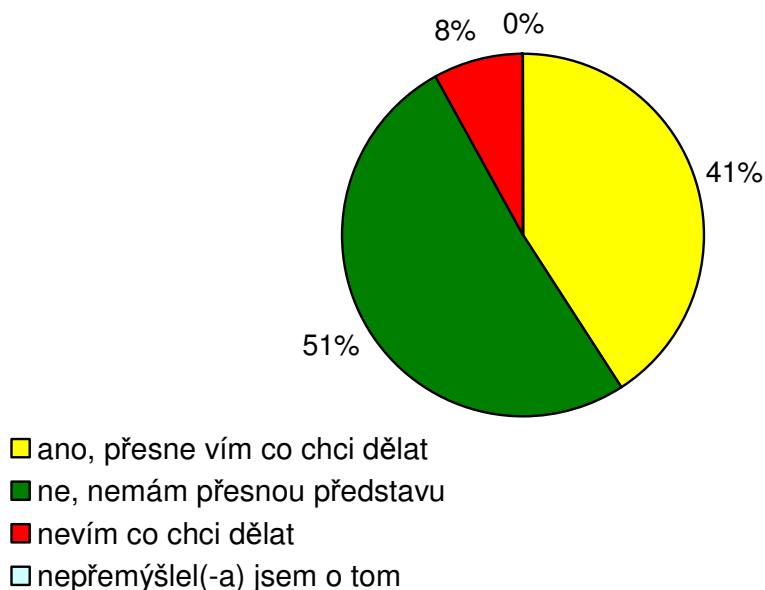
dotázaných) byl zaznamenán u odpovědi pracovat v zahraničí a také u odpovědi, že student bude po maturitní zkoušce odpočívat. Tuto odpověď zaznačilo malé procento studentů.

Grafické znázornění otázky je uvedené v následujícím grafu.

6.4.2 Otázka číslo 2: Představa o budoucím zaměstnání

Při formulaci této otázky se předpokládalo, že studenti Střední průmyslové školy Zlín mají většinou představu o tom, jaké bude jejich budoucí povolání. Výsledky tyto předpoklady nepotvrdily. Překvapením bylo následující vyhodnocení této otázky. Více než polovina respondentů (51%) nemá přesnou představu o tom, co by chtěli v budoucnu dělat. 41% studentů má přesnou představu o tom jakou práci by v budoucnu chtěli dělat. Malá část studentů vůbec neví jaké by mělo být jejich zaměstnání v budoucnu. Odpověď „nepřemýšlel(-a) jsem o tom“ jaké bude mé zaměstnání ne zvolil žádný s respondentů. Grafické zobrazení této otázky najdete pod textem.

Máte jasnou představu o svém budoucím zaměstnání

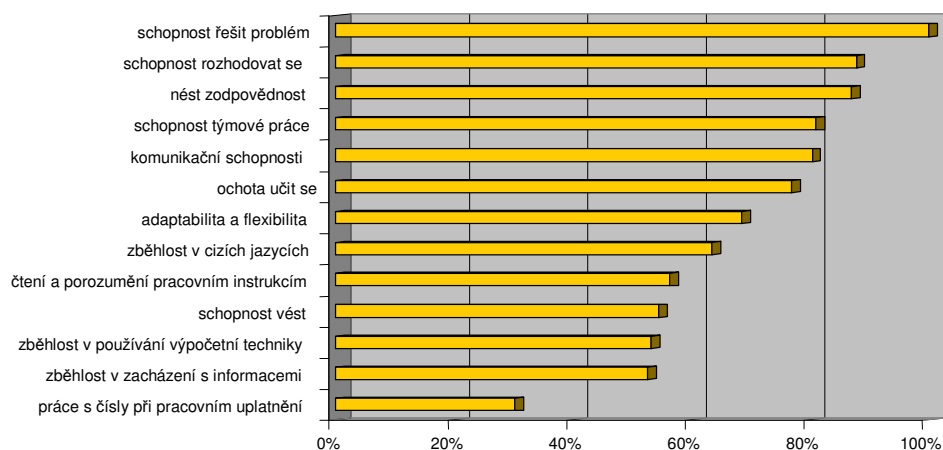
Graf 4. Otázka č. 2: Máte jasnou představu o svém budoucím zaměstnání

6.4.3 Otázka číslo 3: Důležitost určitých schopností pro získání práce

Ve třetí otázce měli studenti přiřadit každé schopnosti určitou váhu (číslo 1 – 13, 1 – schopnost nejdůležitější, 13 – schopnost nejméně důležitá). Účelem zařazení této otázky do dotazníku bylo srovnání s grafem v kapitole 5.4.1, kde jsou tyto schopnosti seřazeny podle důležitosti pro zaměstnavatele. Jelikož byl dotazník vyplněn studenty technických oborů, jejich odpovědi budou srovnány s kompetencemi, které zaměstnavatelé vyžadují u absolventů v průmyslovém sektoru. Dříve než dojde k samotnému porovnávání odpovědí, bude popsán samotný graf (uvedený níže), který byl sestaven z odpovědí.

Absolventi Střední průmyslové školy Zlín si myslí, že u zaměstnavatelů nejvíce uspějí s těmito následujícími schopnostmi. Nejlépe se v žebříčku umístila schopnost řešit problém. Přiděleno jí bylo 100% a od toho se pak odvíjely výsledky ostatních schopností a dovedností. Druhou nejdůležitější dovedností pro získání práce byla vyhodnocena schopnost rozhodovat se s takřka 84%. Cca 83,5% dostala schopnost nést zodpovědnost. Na dalších místech se umístily např. schopnost týmové práce, komunikační schopnosti, ochota učit se nebo adaptabilita a flexibilita jakožto i zručnost v cizích jazycích. Jako schopnosti, které nejsou pro získání práce důležité byly vyhodnoceny: zručnost v používání výpočetní techniky (53%), zručnost v zacházení s informacemi (53%), práce s čísly při pracovním uplatnění (31%).

Důležitost schopností uchazeče pro získání práce

Graf 5. Otázka č. 3: Důležitost schopností uchazeče pro získání práce

Při srovnávání odpovědí absolventů Střední průmyslové školy Zlín s odpověďmi zaměstnavatelů, bylo zjištěno, že schopnosti, které si absolvent myslí, že budou důležité pro získání zaměstnání, nejsou až tak důležité pro zaměstnavatele.

Pro srovnání je pořadí jednotlivých schopností uvedeno v Tab. č. 7. Zatímco absolventi mají jako tři nejdůležitější schopnosti, které jim pomůžou najít práci: schopnost řešit problém, schopnost rozhodovat se a nést zodpovědnost, zaměstnavatelé upřednostňují spíše adaptabilitu a flexibilitu, ochotu učit se a jako třetí čtení a porozumění pracovním instrukcím.

Schopnosti, které absolventi řadí na poslední příčky jsou zběhlost v používání výpočetní techniky, zběhlost v zacházení s informacemi a práce s čísly. Zatímco práci s čísly zaměstnavatelé řadí také spíše ke konci pořadí, zběhlost v zacházení s informacemi zařazují do středu tabulky, na osmé místo. Velký rozdíl je také u zběhlosti v používání výpočetní techniky, tu absolventi řadí až na 11. místo, zatímco zaměstnavatelé ji považují za pátou nejdůležitější.

Zaměstnavatelé a absolventi se nejvíce neshodují ve stanovení důležitosti především u dvou kritérií. Schopnosti se rozhodovat a adaptability a flexibility.

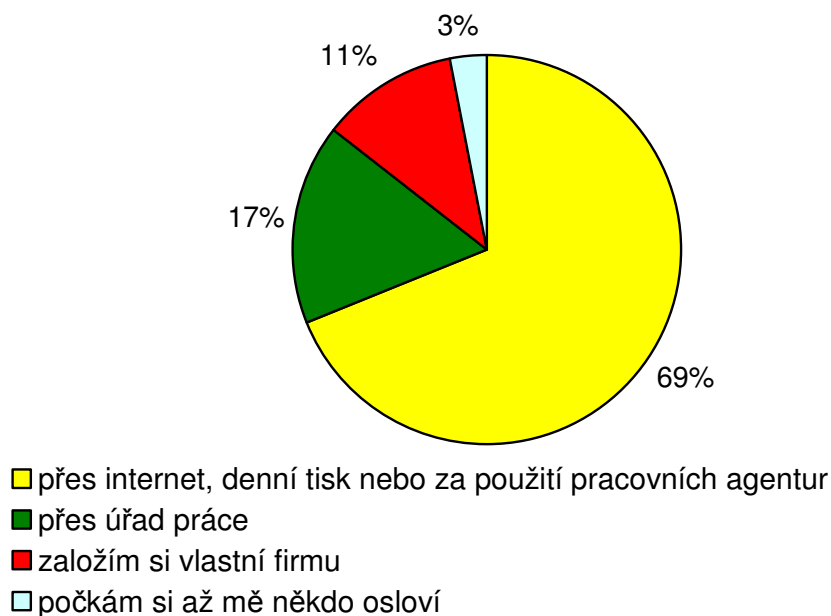
Tab. 7. Pořadí schopností a dovedností podle absolventů a zaměstnavatelů pro získání práce

Jednotlivé schopnosti a dovednosti	Pořadí podle dotazníkového šetření u absolventů	Pořadí podle zaměstnavatelů dle průzkumu ISA
Schopnost řešit problém	1	6
Schopnost rozhodovat se	2	10
Nést zodpovědnost	3	4
Schopnost týmové práce	4	7
Komunikační schopnosti	5	9
Ochota učit se	6	2
Adaptabilita a flexibilita	7	1
Zběhlost v cizích jazycích	8	12
Čtení a porozumění pracovním instrukcím	9	3
Schopnost vést	10	13
Zběhlost v používání výpočetní techniky	11	5
Zběhlost v zacházení s informacemi	12	8
Práce s čísly při pracovním uplatnění	13	11

6.4.4 Otázka číslo 4: Způsob hledání práce

Čtvrtá otázka anonymního dotazníku se zabývala způsobem hledání práce.

Jakým způsobem se budete snažit hledat práci

Graf 6. Otázka č. 4: Jakým způsobem se budete snažit hledat práci

Jak lze vidět v grafu č. 6 na tuto otázku odpovědělo 69% studentů tak, že se budou snažit práci hledat přes internet, denní tisk nebo za použití pracovních agentur. Dalších 17% využije pro zprostředkování práce Úřad práce. Asi desetina dotazovaných si založí vlastní firmu a tudíž si nebude muset hledat práci. Také se mezi studenty najdou takoví, kteří si radši počkají až je osloví nějaká firma a tudíž se nebudou sami angažovat.

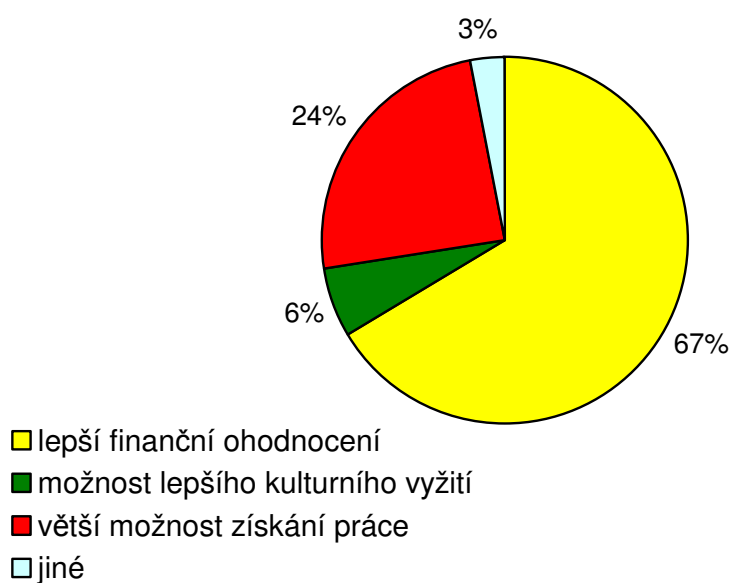
6.4.5 Otázka číslo 5: Ochota pracovat v jiném městě

V otázce číslo pět byla otázka formulována tak, aby si studenti byli schopni uvědomit, jestli jsou ochotni pracovat i v jiném městě nebo ne a jaké k tomu mají důvody. 71% studentů odpovědělo, že by neměli problém se přestěhovat za prací do jiného města. Na druhou stranu zbylých 29% respondentů by se za práci nestěhovalo. Jednotlivé důvody pro to, proč

by se stěhovali (případně nestěhovali do jiného města), budou popsány v dalších řádcích a zobrazeny v příslušných grafech.

Z uvedených 71% studentů, kteří jsou ochotni pracovat v jiném městě, by volilo tuto možnost přestěhovat se kvůli lepšímu finančnímu ohodnocení 67% studentů (Pozn.: V tuto chvíli již bylo uvedených 71% považováno za 100% pro vygenerování následujícího grafu.) Čtyřicet procent respondentů by bylo ochotno pracovat v jiném městě, protože si myslí, že by tam měli větší možnost získání práce. 6% studentů by šlo pracovat jinam aby měli možnost lepšího kulturního vyžití a jako čtvrtá odpověď s tříprocentní účastí byla možnost „jiné“. Pod touto možností si můžeme představit např. změnu prostředí.

Ano, jsem ochoten (a) pracovat v jiném městě z těchto důvodů

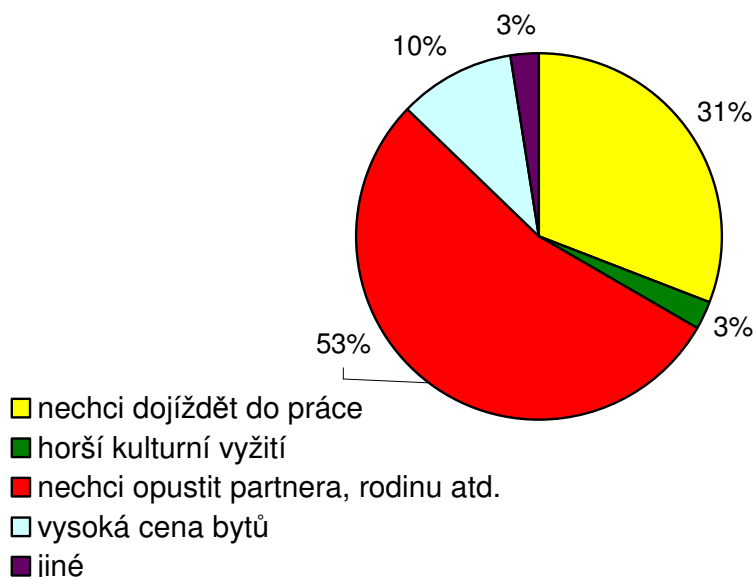

Graf 7. Otázka č. 5: Ano, jsem ochoten (a) pracovat v jiném městě z těchto důvodů

Ze zbylých 29% respondentů, kteří nejsou ochotní se kvůli práci stěhovat do jiného města bylo cca 53% studentů, kteří nechtějí opustit svou rodinu, partnera atd. Jednatřicet procent studentů nechce dojíždět do práce, např. kvůli špatné dopravní infrastruktuře v kraji. Desetinu dotázaných se zdá být cena bytů v příslušném městě, kde by pracovali příliš velká a proto neplánují hledat práci jinde. Jako poslední byly vyhodnoceny dvě odpovědi se stejným tříprocentním zastoupením. První odpověď byla, že by se absolventi nestěhovali

do jiného města, protože by tam bylo horší kulturní vyžití. Druhá odpověď je nespécifikovaný důvod pro to, nestěhovat se jinam.

Ne, nejsem ochoten (a) pracovat v jiném městě z těchto důvodů

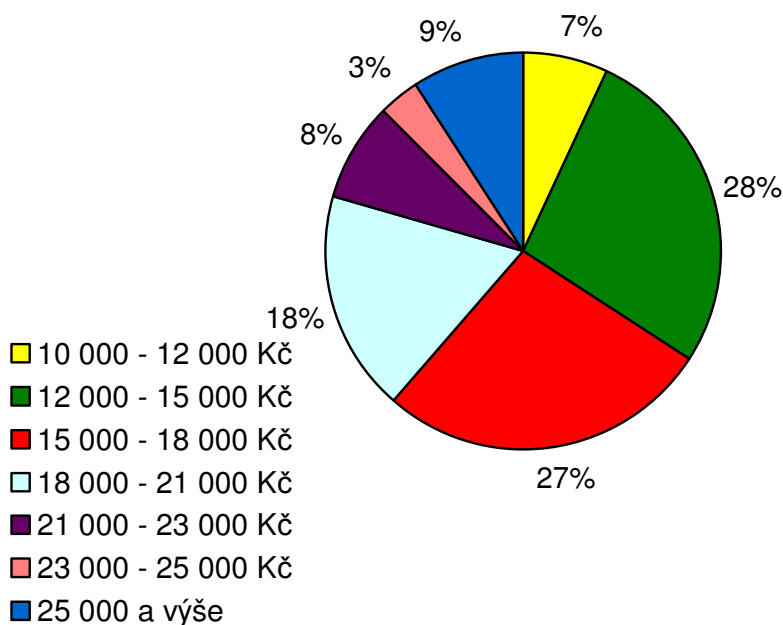

Graf 8. Otázka č. 5: Ne, nejsem ochoten (a) pracovat v jiném městě z těchto důvodů

6.4.6 Otázka číslo 6: Představa o výši platu absolventa střední odborné školy

Více než polovina respondentů (62%) si představovala výši svého platu v rozmezí 10 000 – 18 000 Kč. Konkrétně 7% absolventů si myslí, že jejich nástupní plat se bude pohybovat v rozmezí 10 000 – 12 000 Kč. Téměř stejný kus grafického zobrazení mají dvě rozmezí absolventského platu. Jsou to 12 000 – 15 000 Kč, které mají zastoupení u 28% absolventů a rozmezí 15 000 – 18 000 Kč, které by si jako svůj absolventský plat představovalo 27% respondentů. Třetí nejpočetnější skupinou v grafu jsou absolventi, kteří mají představu, že ve svém prvním zaměstnání získají 18 000 – 21 000 Kč. Tuto možnost volilo 18% absolventů. Variantu prvního platu ve výši 21 000 – 23 000 Kč zvolilo 8% studentů. Nejméně respondentů se přiklání k možnosti 23 000 – 25 000 Kč. Pouhé 3%. Necelá desetina studentů by si svůj první plat představovala v rozmezí 25 000 a výše. Celý přehled jednotlivých možností a procent je zobrazen v následujícím grafu č. 9.

Jakou máte představu o výši nástupního platu absolventa střední odborné školy

Graf 9. Otázka č. 6: Jakou máte představu o výši nástupního platu absolventa střední odborné školy

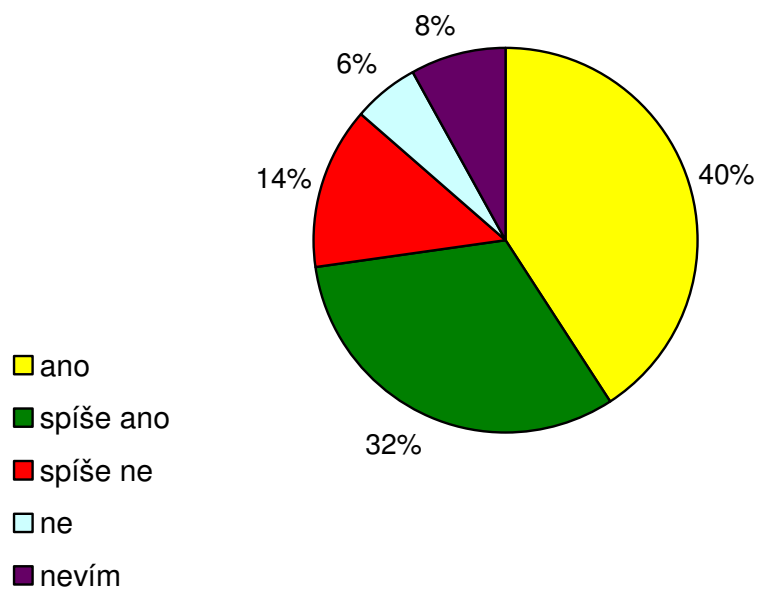
6.4.7 Otázka číslo 7: Možnost rekvalifikace

Poslední otázka anonymního dotazníku se týkala rekvalifikace. Pokud by absolvent nemohl najít práci ve svém oboru mohl by podstoupit rekvalifikaci a nastoupit na jiné místo a najít si jiné zaměstnání. 40% studentů se přiklání k možnosti „ano“, což znamená, že kdyby bylo potřeba, rekvalifikaci by jistě podstoupili. 32% respondentů odpovědělo, že by se spíše přiklonili k tomu, aby se rekvalifikovali na jinou profesi. V součtu je tedy 71% studentů pro rekvalifikace pokud by bylo potřeba.

Zbýlé procenta patřily odpovědím „ne“ a „nevím“. Odpověď spíše ne by volilo 14% studentů a absolutní ne zaškrtno 6% respondentů. To, jestli by podstoupili rekvalifikace, neví 8% odpovídajících.

**Pokud nebudete schopni najít si práci, jste ochotni podstoupit
rekvalifikaci?**

*Graf 10. Otázka č. 7: Pokud nebudete schopni najít si práci, jste ochotni podstoupit
rekvalifikaci*

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce byla analýza uplatnitelnosti absolventů Střední průmyslové školy Zlín na trhu práce ve Zlínském kraji.

Dle údajů o celkové nezaměstnanosti ve Zlínském kraji, prezentovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí, se nezaměstnanost od roku 2004 stále snižuje. Na konci roku 2007 se nezaměstnanost pohybovala na úrovni 6%. To má samozřejmě také vliv na nezaměstnanost absolventů v kraji. Zatímco v roce 2004 připadalo na jedno volné místo cca 11 absolventů, v roce 2007 to bylo už jen cca 1 absolvent na jedno volné místo. Úřady práce evidují stále méně studentů, kteří nemohou najít práci. Těm se snaží pomoci pomocí aktivní politiky zaměstnanosti, ať už rekvalifikací, příspěvkem na zapracování nebo dalšími možnostmi. Důvodem pro to, že Úřady práce evidují stále méně absolventů, ale také může být to, že na trh práce se každoročně dostávají populačně slabší ročníky, nebo že řada studentů odjíždí za prací do zahraničí pokud se jim nepodaří dostat na vysokou školu.

Co se týká samotných absolventů Střední průmyslové školy Zlín a nezaměstnanosti můžeme mluvit o výborných výsledcích, kterých dosahují absolventi při přijetí na vysoké školy nebo získávání práce. Ve školním roce 2006/2007 opustilo třídy školy 263 maturantů z celkem šesti oborů, které jsou otevřeny na SPŠ. Na konci roku 2007 bylo na Úřadu práce evidováno 11 absolventů této školy, kteří dosud nepracují, tzn. z celkového počtu maturujících jsou to pouze cca 4%. Díky stále klesající nezaměstnanosti v kraji je velká šance, že práci najdou. Napomoci jim tomu může i velké množství zaměstnavatelů ve Zlínském kraji.

Vzhledem ke skutečnosti, že absolventi této školy jsou osoby mladistvé do 25 let, kteří budou možná dále studovat na vysoké škole nebo pracovat, by měli mít nějakou představu o svém budoucím zaměstnání, způsobu jeho hledání a platových možnostech.

V provedeném dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že většina absolventů spoléhá na přijetí na VŠ. Minimální počet respondentů by chtělo jít po střední škole rovnou pracovat. Velkým problémem, který byl při analýze zjištěn, je představa o budoucím zaměstnání. Polovina absolventů nemá jasnou představu o tom, jaké by mělo být jejich budoucí zaměstnání.

Problém pro absolventa může být i samotné hledání práce. Je pozitivní, že absolvent se bude snažit hledat práci přes internet, denní tisk nebo za použití pracovních agentur a

nenechá vše jen na Úřadu práce nebo náhodě. Vzhledem k rozdílnému pohledu na požadované schopnosti a kompetence uchazečů může dojít ke zklamání a nepřijetí absolventa na pracovní pozici. To dokazuje otázka č. 3 v dotazníkovém šetření. Důležitost kompetencí pro získání práce u absolventa a u zaměstnavatele se znatelně liší.

Za pozitivní zjištění lze v dotazníku považovat skutečnost, že uchazeči o práci jsou ochotni se stěhovat za prací do jiného města, ať už z důvodů lepšího finančního ohodnocení nebo z důvodů větší možnosti získání práce. Pokud by mobilita absolventů byla brána podle vyhodnoceného dotazníků, téměř $\frac{3}{4}$ absolventů by se přestěhovalo za prací jinam.

Dalším pozitivním zjištěním byl fakt, že budoucí zaměstnanci nemají příliš vysoké mínění o svém finančním ohodnocení. Důvodem může být i to, že se snaží najít práci za každou cenu, i když finanční ohodnocení může být nižší, pokud mají zaručený profesní růst.

V případě dlouhodobějšího neúspěchu v hledání práce se jako pozitivní jeví fakt, že pokud absolvent střední odborné školy nebude moci najít práce, cca 75% absolventů by bylo ochotno přistoupit na rekvalifikaci na jiný obor, respektive rozšíření svých schopností. To jim zaručí lepší možnost získání práce.

Myslím, že cíl této bakalářské práce byl naplněn. Uplatnění absolventů Střední průmyslové školy na trhu práce je výborné. Na Úřadu práce je minimální počet evidovaných nezaměstnaných z této školy a o absolventy této školy je zájem.

Dle anonymního dotazníků bylo zjištěno, že absolventi se aktivně stavějí k hledání zaměstnání, všemi dostupnými zdroji. Mají snahu se stěhovat za zaměstnáním pro nalezení „vysněné práce“ i do jiného města, nemají přehnané představy o svém nástupním platu. Pokud by byla nutná rekvalifikace, většina absolventů by ji podstoupila.

Tato práce by mohla být nápomocná absolventům, hledajícím práci, pokud nebude úspěšné jejich další studium.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ANDRÝSEK, P. *Aktivní politika zaměstnanosti*. Fondy evropské unie [online]. [cit. 18.7.2006]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/oprlz/1-2-1-aktivni-politika-zamestnanosti>>.
- BUCHTOVÁ, B. a kol. *Nezaměstnanost, psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada, 2002. 236 stran. ISBN 80-247-9006-8.
- CZECH REPUBLIC – oficiální web České republiky. *Aktivní politika zaměstnanosti* [online]. [cit. 10.12.2006]. Dostupný z WWW: <<http://www.czech.cz/cz/prace/prace-v-cr/aktivni-politika-zamestnanosti/>>.
- CZECH REPUBLIC – oficiální web České republiky: *Vzdělávací systém v ČR* [online]. [cit. 10.12.2006]. Dostupný z WWW: <<http://www.czech.cz/cz/prace-studium/chci-studovat/vzdelavaci-system/vzdelavaci-system-v-cr/>>.
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED*. [online]. [cit. 31.3.2008]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/mezinarodni_standardni_klasifikace_vzdelavani_isced_>.
- HANZLÍKOVÁ, O., PAUKNEROVÁ, D., SOUŠKOVÁ, M. *Jak uspět v prvním zaměstnání*. Praha: Grada, 2001. 140 stran. ISBN 80-247-0121-9.
- INFORMAČNÍ SYSTÉM O UPLATNĚNÍ ABSOLVNETŮ ŠKOL NA TRHU PRÁCE: *Důležitost kompetencí pro zaměstnavatele v jednotlivých sektorech národního hospodářství*. [online]. [cit. 31.12.2007]. Dostupný z WWW: <<http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/DStranka.aspx?KodStranky=4.1.01&vs=2&s=1>>.
- INTEGROVANÝ SYSTÉM MPSV: *Situace na trhu práce*. [online]. [cit. 31.12.2007]. Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace>.
- INTEGROVANÝ SYSTÉM MPSV: *Úřad práce ve Zlíně*. [online]. [cit. 31.12.2007]. Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/zl_info>.
- JOBSET: *Definice nezaměstnanosti* [online]. [cit. 3.5.2007]. Dostupný z WWW: <<http://www.jobset.cz/novinky/49/%5D>>.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Zaměstnanost občanů se zdravotním postižením, důchodců, mladistvých a studentů, absolventů škol, žen a dalších kategorií*. Zlín: ANAG, 2005. 223 stran. ISBN 80-7263-277-9.

MĚŘÍNSKÁ, G. *Problematika zaměstnávání absolventů: Proč jsou absolventi rizikovou skupinou a jak se čelí těmto rizikům*. Noviny MPSV [online]. [cit. 12.11.2004]. Dostupný z WWW: <<http://archiv.noviny.mpsv.cz/clanek.php?id=417>>.

NÁRODNÍ ÚSTAV ODBORNÉHO VZDĚLÁNÍ: *Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED*. [online]. [cit. 21.4.1999]. Dostupný z WWW: <http://www.nuov.cz/public/File/periodika_a_publicace/zpravodaj_odborne_vzd_v_zahr/1999/ZP9904Pa.pdf>.

NÁRODNÍ VZDĚLÁVACÍ FOND: *Vzdělávací systém ČR* [online]. [cit. 2006]. Dostupný z WWW: <http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publicace/euroguidance/cz/vzdelavaci_system_2006.pdf>.

PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. Praha: Portál, 2006. 271 stran. ISBN 80-717-8944-5.

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM: *Zlínský kraj*. [online]. [cit. 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/o_kraji_zlinsky_kraj>.

SIEGEL, Z. *Jak hledat a najít zaměstnání: rady a tipy pro uchazeče*. Praha: Grada, 2003. 111 stran. ISBN 80-247-0612-1.

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA ZLÍN [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.spszl.cz/>>.

ŠVARCOVÁ, J. *Ekonomie stručný přehled – teorie a praxe aktuálně v souvislostech*. Zlín: CEED, 2000. 276 stran. ISBN 80-902552-4-8.

TISCALI: *Absolventi* [online]. [cit. 1.3.2004]. Dostupný z WWW: <http://www.tiscali.cz/jobs/jobs_center_041007.783428.html>.

TIŠTĚNÉ MATERIÁLY STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ ŠKOLY ZLÍN

VANĚK, M. *Program aktivní politiky zaměstnanosti*. Integrovaný portál MPSV [online]. [cit. 25.1.2008]. Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/zl_info/pro_verejnost/apz_2008>.

VANĚK, M. *Rekvalifikace*. Integrovaný portál MPSV [online]. [cit. 3.7.2007]. Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/zl_info/pro_verejnost/rekvalifikace>.

ZÁKON Č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

ZÁKON Č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

ZLÍNSKÝ KRAJ - REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM: *Členění kraje*. [online]. [cit. 2008]. Dostupný z WWW: <<http://www.zlinskykraj.net/cleneni.php>>.

ZLÍNSKÝ KRAJ - REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM: *Obce a města*. [online]. [cit.2008]. Dostupný z WWW:

<<http://www.zlinskykraj.net/obce.php?timeset=1203282555>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ČSÚ	Český statistický úřad
ISA	Informační systém absolventů
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělání
NVF	Národní vzdělávací fond
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
RIS	Regionální informační systém
SPŠ	Střední průmyslová škola
SÚPM	Společensky účelná pracovní místa
ÚP	Úřad práce
VPP	Veřejně prospěšné práce

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Budova Střední průmyslové školy (SPŠ Zlín) .....</i>	<i>29</i>
<i>Obr. 2. Mapa okresů Zlínského kraje (Zlínský kraj – RIS: Členění kraje) .....</i>	<i>38</i>
<i>Obr. 3. Důležitost vybraných kompetencí z pohledu zaměstnavatelů – průmyslový sektor .....</i>	<i>43</i>
<i>Obr. 4. Důležitost vybraných kompetencí z pohledu zaměstnavatelů –sektor služeb .....</i>	<i>44</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Celkový počet nezaměstnaných lidí podle sféry vzdělání (Integrovaný systém MPSV: Situace na trhu práce).....</i>	12
<i>Tab. 2. Počet žáků v jednotlivých oborech a počet absolventů ve školním roce 2006/2007 (SPŠ Zlín) .....</i>	35
<i>Tab. 3. Vývoj na trhu práce ve Zlínském kraji.....</i>	39
<i>Tab. 4. Absolventi na trhu práce ve Zlínském kraji .....</i>	40
<i>Tab. 5. Absolventi SPŠ v evidenci Úřadu práce .....</i>	42
<i>Tab. 6. Rozdělení respondentů podle věku.....</i>	49
<i>Tab. 7. Pořadí schopností a dovedností podle absolventů a zaměstnavatelů pro získání práce .....</i>	52

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Vývoj na trhu práce ve Zlínském kraji v letech 2004 - 2007 .....</i>	<i>39</i>
<i>Graf 2. Absolventi na trhu práce ve Zlínském kraji v letech 2004 – 2007 .....</i>	<i>41</i>
<i>Graf 3. Otázka č. 1: Po složení maturitní zkoušky plánuji .....</i>	<i>49</i>
<i>Graf 4. Otázka č. 2: Máte jasnou představu o svém budoucím zaměstnání .....</i>	<i>50</i>
<i>Graf 5. Otázka č. 3: Důležitost schopností uchazeče pro získání práce .....</i>	<i>51</i>
<i>Graf 6. Otázka č. 4: Jakým způsobem se budete snažit hledat práci.....</i>	<i>53</i>
<i>Graf 7. Otázka č. 5: Ano, jsem ochoten (a) pracovat v jiném městě z těchto důvodů.....</i>	<i>54</i>
<i>Graf 8. Otázka č. 5: Ne, nejsem ochoten (a) pracovat v jiném městě z těchto důvodů.....</i>	<i>55</i>
<i>Graf 9. Otázka č. 6: Jakou máte představu o výši nástupního platu absolventa střední odborné školy .....</i>	<i>56</i>
<i>Graf 10. Otázka č. 7: Pokud nebudete schopni najít si práci, jste ochotni podstoupit rekvalifikaci .....</i>	<i>57</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PI: Míra nezaměstnanosti v okresech České republiky k 31.12.2007

PII: Schéma vzdělávacího systému České republiky

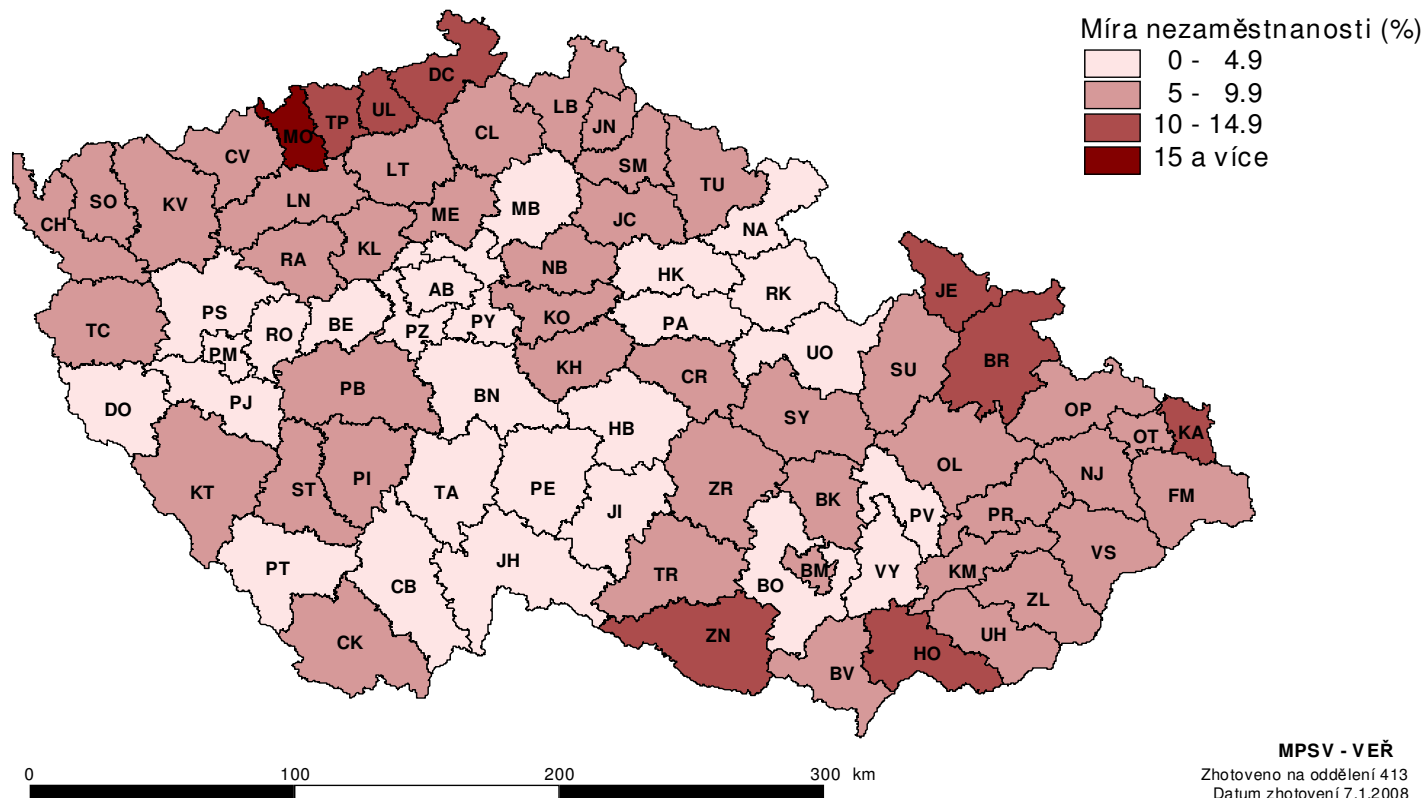
PIII: Počet škol rozdělený podle ISCED

PIV: Počet absolventů rozdělený podle ISCED

PV: Míra nezaměstnanosti absolventů škol rozdělený podle ISCED

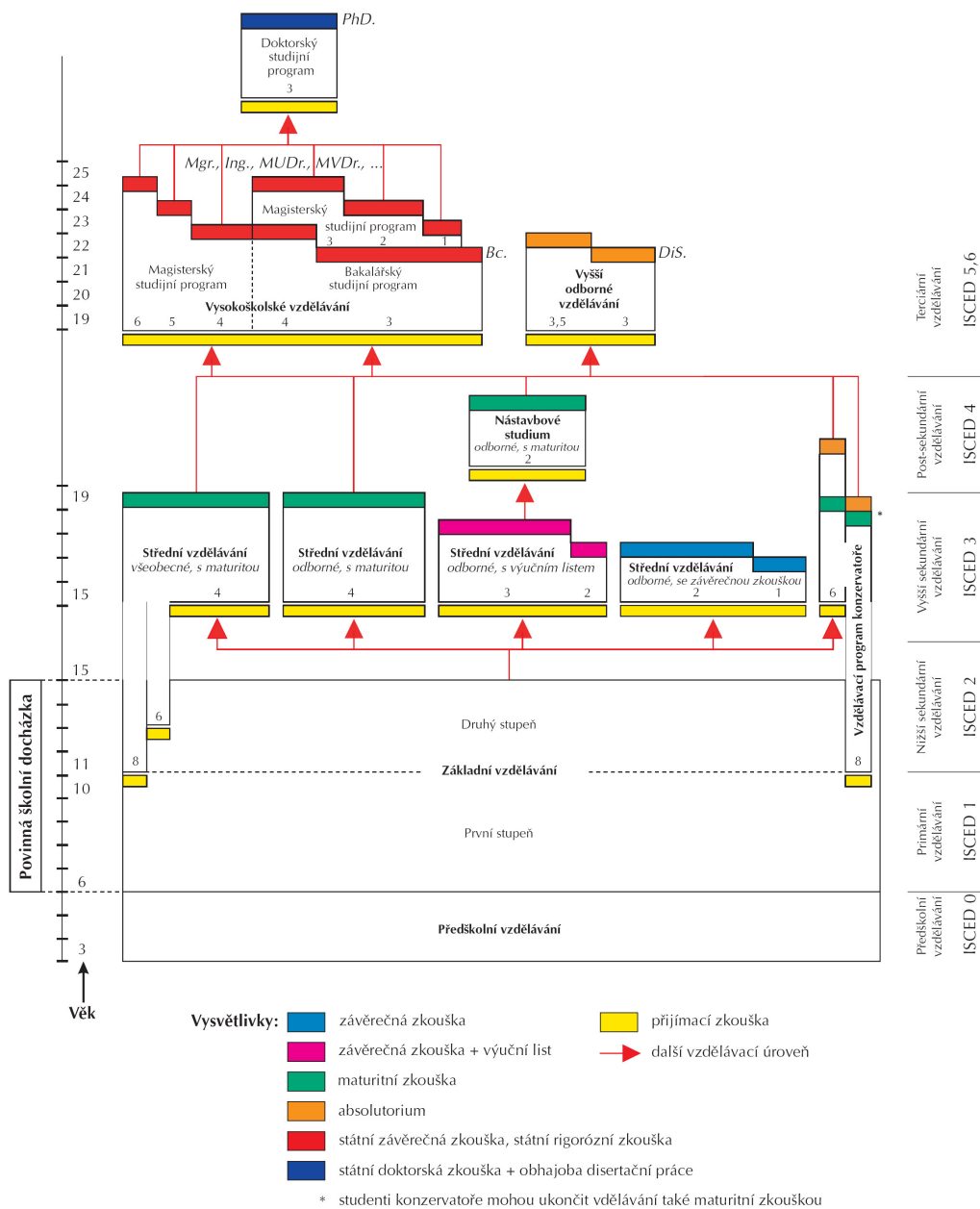
PŘÍLOHA P I: MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI V OKRESECH ČESKÉ REPUBLIKY K 31.12.2007

MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI V OKRESECH ČESKÉ REPUBLIKY k 31. prosinci 2007

PŘÍLOHA P II: SCHÉMA VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU ČESKÉ REPUBLIKY

Schéma vzdělávacího systému České republiky

PŘÍLOHA P III: POČET ŠKOL ROZDĚLENÝ PODLE ISCED

A 01 Počet škol

Total public and private institutions

(školní rok 2005/2006 / School year 2005/2006)

Území / Region	Úroveň ISCED-97 / ISCED-97 level																		
	ISCED 0	ISCED 1	ISCED 2	z toho / in it			ISCED 3	z toho / in it			ISCED 4	z toho / in it		ISCED 5	z toho / in it		ISCED 6	ISCED 1 2	ISCED 2 3 4
				ISCED 2A	ISCED 2B	ISCED 2C		ISCED 3A	ISCED 3B	ISCED 3C		ISCED 4A	ISCED 4C		ISCED 5A	ISCED 5B			
Česká republika CZ0	5 043	4 438	3 388	2 751	404	233	1 932	1 418	17	778	516	514	23	257	64	217	23	5 094	5 073
Praha CZ01	342	272	309	261	26	22	233	184	7	71	62	62	2	70	27	57	8	369	501
Hlavní město Praha CZ010	342	272	309	261	26	22	233	184	7	71	62	62	2	70	27	57	8	369	501
Střední Čechy CZ02	643	546	395	313	54	28	187	132	-	79	45	45	1	22	4	18	-	615	561
Středočeský kraj CZ020	643	546	395	313	54	28	187	132	-	79	45	45	1	22	4	18	-	615	561
Jihozápad CZ03	571	511	400	328	45	27	221	153	2	93	64	61	6	30	7	23	4	585	597
Jihočeský kraj CZ031	303	276	222	180	24	18	133	99	1	51	33	30	5	21	4	17	2	320	341
Plzeňský kraj CZ032	268	235	178	148	21	9	88	54	1	42	31	31	1	9	3	6	2	265	256
Severozápad CZ04	507	436	396	303	60	33	242	160	2	112	62	61	2	19	4	16	2	501	611
Karlovarský kraj CZ041	141	128	113	84	20	9	67	41	-	34	16	16	-	4	2	3	1	144	172
Ústecký kraj CZ042	366	308	283	219	40	24	175	119	2	78	46	45	2	15	2	13	1	357	439
Severovýchod CZ05	864	801	554	433	86	35	305	226	1	119	74	73	4	34	5	31	4	903	820
Liberecký kraj CZ051	225	225	165	126	31	8	86	65	-	33	22	22	1	9	1	8	1	252	241
Královéhradecký kraj CZ052	319	304	203	157	30	16	118	84	-	47	29	28	1	14	3	12	2	341	306
Pardubický kraj CZ053	320	272	186	150	25	11	101	77	1	39	23	23	2	11	1	11	1	310	273
Jihovýchod CZ06	927	781	534	447	48	39	297	227	2	118	90	90	5	43	11	35	5	897	784
Vysočina CZ061	282	282	186	153	18	15	99	74	-	42	32	32	1	16	2	14	-	318	271
Jihomoravský kraj CZ062	645	499	348	294	30	24	198	153	2	76	58	58	4	27	9	21	5	579	513
Střední Morava CZ07	689	595	409	336	46	27	236	171	2	106	65	64	3	25	5	21	2	663	621
Olomoucký kraj CZ071	371	331	227	187	25	15	124	85	-	59	37	37	-	10	3	7	1	372	338
Zlínský kraj CZ072	318	264	182	149	21	12	112	86	2	47	28	27	3	15	2	14	1	291	283
Moravskoslezsko CZ08	500	496	391	330	39	22	211	165	1	80	58	58	-	17	4	16	3	561	578
Moravskoslezský kraj CZ080	500	496	391	330	39	22	211	165	1	80	58	58	-	17	4	16	3	561	578

Zdroj: Databáze ÚIV / Database IIE

PŘÍLOHA P IV: POČET ABSOLVENTŮ ROZDĚLENÝ PODLE ISCED

A 30 Počty absolventů – celkem

Number of graduates – total males and females

(školní rok 2004/2005 / School year 2004/2005)

Území / Region	Úroveň ISCED-97 / ISCED-97 level																		
	ISCED 0	ISCED 1	ISCED 2	z toho / in it			ISCED 3	z toho / in it			ISCED 4	z toho / in it		ISCED 5	z toho / in it		ISCED 6	ISCED 1, 2	ISCED 2, 3, 4
				ISCED 2A	ISCED 2B	ISCED 2C		ISCED 3A	ISCED 3B	ISCED 3C		ISCED 4A	ISCED 4C		ISCED 5A	ISCED 5B			
Česká republika CZ0	88 244	104 482	125 241	116 030	8 474	737	119 358	77 136	558	41 664	26 378	25 738	640	55 487	46 380	9 107	1 884	229 723	270 977
Praha CZ01	8 632	9 208	12 508	11 897	528	83	15 374	11 339	209	3 826	6 945	6 814	131	18 431	15 979	2 452	827	21 716	34 827
Hlavní město Praha CZ010	8 632	9 208	12 508	11 897	528	83	15 374	11 339	209	3 826	6 945	6 814	131	18 431	15 979	2 452	827	21 716	34 827
Střední Čechy CZ02	9 858	11 349	13 163	12 158	946	59	10 404	6 829	-	3 575	1 196	1 189	7	850	90	760	-	24 512	24 763
Středočeský kraj CZ020	9 858	11 349	13 163	12 158	946	59	10 404	6 829	-	3 575	1 196	1 189	7	850	90	760	-	24 512	24 763
Jihozápad CZ03	10 340	12 337	14 594	13 480	1 004	110	13 754	8 587	54	5 113	2 562	2 347	215	4 956	3 970	986	124	26 931	30 910
Jihočeský kraj CZ031	5 656	6 669	7 952	7 352	552	48	7 983	5 094	25	2 864	1 635	1 450	185	2 366	1 721	645	58	14 621	17 570
Plzeňský kraj CZ032	4 684	5 668	6 642	6 128	452	62	5 771	3 493	29	2 249	927	897	30	2 590	2 249	341	66	12 310	13 340
Severozápad CZ04	9 379	12 142	13 977	12 153	1 706	118	12 335	7 264	71	5 000	2 291	2 279	12	2 149	1 695	454	5	26 119	28 603
Karlovarský kraj CZ041	2 413	3 101	3 740	3 276	450	14	3 269	1 842	-	1 427	477	477	-	480	402	78	-	6 841	7 486
Ústecký kraj CZ042	6 966	9 041	10 237	8 877	1 256	104	9 066	5 422	71	3 573	1 814	1 802	12	1 669	1 293	376	5	19 278	21 117
Severovýchod CZ05	13 684	15 791	18 537	16 976	1 463	98	17 045	10 579	35	6 431	1 832	1 805	27	4 911	3 895	1 016	123	34 328	37 414
Liberecký kraj CZ051	3 850	4 609	5 533	5 003	510	20	4 513	2 598	-	1 915	621	621	-	1 411	1 205	206	42	10 142	10 667
Královéhradecký kraj CZ052	5 032	5 795	6 746	6 216	494	36	6 645	4 145	-	2 500	632	623	9	1 893	1 594	299	50	12 541	14 023
Pardubický kraj CZ053	4 802	5 387	6 258	5 757	459	42	5 887	3 836	35	2 016	579	561	18	1 607	1 096	511	31	11 645	12 724
Jihovýchod CZ06	14 612	17 321	20 364	19 296	965	103	20 438	13 451	69	6 918	4 405	4 359	46	12 685	10 984	1 701	496	37 685	45 207
Vysočina CZ061	4 697	5 731	6 734	6 466	234	34	6 184	3 989	-	2 195	893	875	18	496	-	496	-	12 465	13 811
Jihomoravský kraj CZ062	9 915	11 590	13 630	12 830	731	69	14 254	9 462	69	4 723	3 512	3 484	28	12 189	10 984	1 205	496	25 220	31 396
Střední Morava CZ07	10 877	12 871	15 490	14 638	752	100	15 270	9 681	43	5 546	3 808	3 609	199	5 377	4 413	964	159	28 361	34 568
Olomoucký kraj CZ071	5 655	6 600	8 056	7 554	440	62	7 606	4 780	-	2 826	2 601	2 599	2	3 177	2 860	317	132	14 656	18 263
Zlínský kraj CZ072	5 222	6 271	7 434	7 084	312	38	7 664	4 901	43	2 720	1 207	1 010	197	2 200	1 553	647	27	13 705	16 305
Moravskoslezsko CZ08	10 862	13 463	16 608	15 432	1 110	66	14 738	9 406	77	5 255	3 339	3 336	3	6 128	5 354	774	150	30 071	34 685
Moravskoslezský kraj CZ080	10 862	13 463	16 608	15 432	1 110	66	14 738	9 406	77	5 255	3 339	3 336	3	6 128	5 354	774	150	30 071	34 685

Zdroj / Data Source: Databáze ÚIV / Database IIE

PŘÍLOHA P V: MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI ABSOLVENTŮ ŠKOL ROZDĚLENÝ PODLE ISCED

B 01 Míry nezaměstnanosti absolventů škol Unemployment rates by level of graduates

(školní rok 2005/2006 / School year 2005/2006)

Území / Region	Úroveň ISCED-97 / ISCED-97 level									
	ISCED 0	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3, 4A	z toho / in it			ISCED 5	z toho / in it	
					ISCED 3A, 4A	ISCED 3B	ISCED 3C		ISCED 5B	ISCED 6
Česká republika CZ0	x	x	2,6%	8,9%	7,0%	x	12,9%	.	5,9%	.
Praha CZ01	x	x	1,1%	2,8%	2,6%	x	3,5%	.	1,2%	.
Hlavní město Praha CZ010	x	x	1,1%	2,8%	2,6%	x	3,5%	.	1,2%	.
Střední Čechy CZ02	x	x	2,5%	7,6%	6,2%	x	10,3%	.	7,6%	.
Středočeský kraj CZ020	x	x	2,5%	7,6%	6,2%	x	10,3%	.	7,6%	.
Jihozápad CZ03	x	x	2,1%	6,4%	5,5%	x	7,9%	.	5,0%	.
Jihočeský kraj CZ031	x	x	1,9%	6,4%	5,3%	x	8,5%	.	5,2%	.
Plzeňský kraj CZ032	x	x	2,4%	6,3%	5,9%	x	7,1%	.	4,7%	.
Severozápad CZ04	x	x	6,0%	12,7%	9,6%	x	17,7%	.	7,0%	.
Karlovarský kraj CZ041	x	x	5,4%	9,2%	7,5%	x	11,5%	.	3,7%	.
Ústecký kraj CZ042	x	x	6,3%	13,9%	10,2%	x	20,1%	.	7,8%	.
Severovýchod CZ05	x	x	2,5%	7,4%	5,8%	x	10,2%	.	9,7%	.
Liberecký kraj CZ051	x	x	3,5%	7,2%	6,0%	x	9,0%	.	9,3%	.
Královéhradecký kraj CZ052	x	x	2,2%	6,8%	5,1%	x	9,7%	.	10,1%	.
Pardubický kraj CZ053	x	x	2,0%	8,3%	6,5%	x	12,0%	.	9,5%	.
Jihovýchod CZ06	x	x	1,9%	10,2%	8,2%	x	14,4%	.	6,7%	.
Vysočina CZ061	x	x	1,1%	10,1%	8,4%	x	13,2%	.	6,0%	.
Jihomoravský kraj CZ062	x	x	2,4%	10,3%	8,1%	x	15,0%	.	7,0%	.
Střední Morava CZ07	x	x	1,7%	9,5%	7,6%	x	13,1%	.	8,6%	.
Olomoucký kraj CZ071	x	x	2,4%	9,9%	8,2%	x	13,0%	.	11,9%	.
Zlínský kraj CZ072	x	x	1,2%	9,1%	7,1%	x	13,1%	.	6,1%	.
Moravskoslezsko CZ08	x	x	3,0%	14,9%	10,0%	x	22,3%	.	8,1%	.
Moravskoslezský kraj CZ080	x	x	3,0%	14,9%	10,9%	x	22,3%	.	8,1%	.

Komentáře / Comments:

Zdroj / Source: Databáze ÚIV, MPSV / Database IIE, MLSA

Metodika:

- Použita míra úspěšnosti, resp. tzv. "Celkové neúspěšnosti na trhu práce", která vyjadřuje podíl mezi nezaměstnanými absolventy celkem a absolventy, kteří ukončili své vzdělání v předchozích dvou letech.
- K převodu do systému ISCED použity kódy kategorií dosaženého vzdělání KKO / kde každý kód odpovídá určité úrovni ISCED.

Methodology:

- "Measure of failure" is a part between total unemployment graduates and graduates that determined his education in last two years.
- Data conversion is established by Classification of Basic Branches of Education (CBBE).